

ጠባቤ ፡ ምኒልክና ፡ ኢትዮጵያ ።

ብርሃን ፡ ይኩን

ዐጤ ፡ ምኒልክ ፡ ኢትዮጵያ ።

ተጻፈ

ክነጋድራስ ፡ ገብረሐይወት ፡ ባይከዳኝ ።

ገጽ ፡ ፩

ይድረስ ፡ ካዳ ፡ ሳውኩስ ፡ መናመኖ ፣
ወዳጁ ፡ ሆይ ፡-

እንሆ ፡ ከእግዚአብሔር ፡ በታች ፡ ባንተ ፡ ደግነት ፡ ከሞት ፡ ዳንኹኝ ።
በብርቱ ፡ ታምሜ ፡ ተሰሩ ፡ ቁርጫጭ ፡ በምጥጥ ፡ በኩራጫ ፡ ወድቄ ፡
በገንዘብክ ፡ ኦገዝኸኝ ። ከቸሩ ፡ ደጃዝሚቶች ፡ ገብረሥካሌ ፡ በመንገርክ
ም ፡ በበኩል ፡ በደግነት ፡ ሥራ ፡ ከደረግክክኝ ። እንሆም ፡ ካገራችን ፡
ጥቅም ፡ ይኾናል ፡ ስኬት ፡ ይህንን ፡ ትንሽ ፡ ቃል ፡ ከመጻፍ ፡ በቃኹ ። P
ተመሰገንክኝም ፡ እንደኾነ ፡ ምስጋናው ፡ ካንተ ፡ ነው ። ከኔ ፡ ዕድሜ ፡
እንዲሁም ፡ ከምካክ ፡ ሊኾንም ፡ ዕድሜ ፡ ይሰጥክ ።

ደግነትክን ፡ እስከሞቱ ፡ ድረስ ፡ ከሚይረሳ ።

ገብረሐይወት ፡ ባይከዳኝ ።

ገብረሐይወት ፡ ባይከዳኝ (፲፰፻፸፰-፲፱፻፲፮) ።

፩

ታሪክን ፡ መማር ፡ ለኹሉ ፡ ሰው ፡ ይበጃል ፤ ለቤተመንግሥት ፡ መከታን ፡ ግን ፡ የግድ ፡ ያስፈልጋል-የዳሮ ፡ ሰዎች ስሕተትንና ፡ በግብን ፡ አይቶ ፡ ለመንግሥቱና ፡ ላገሩ ፡ የሚበጀውን ፡ ነገር ፡ ያውቅ ፡ ዘንድ ። የታሪክ ፡ ትምርት ፡ ግን ፡ የሚጠቅም ፡ የውነተኛ ፡ ታሪክ ፡ ትምርት ፡ ሲኾን ፡ ነው ። እውነተኛንም ፡ ታሪክ ፡ ለመጻፍ ፡ ቀላል ፡ ነገር ፡ አይሉም ፤ የሚከተሉት ፡ ሦስት ፡ የእግዚአብሔር ፡ ስጦታዎች ፡ ያስፈልጋሉና ። መዝገመሪያ ፡- ተመልካች ፡ ልቦና-የተደረገውን ለማስተዋል ፤ ኹለተኛ ፡- የማይዳላ ፡ አእምሮ-በተደረገው ለመፍረድ ፤ ሦስተኛ ፡- የጠራ ፡ የቋንቋ ፡ አገባብ-የተመለከቱትንና ፡ የፈረዱትን ፡ ለማስታወቅ ። ያገራችን ፡ የታሪክ ጻፎች ፡ ግን ፡ በነዚህ ፡ ነገሮች ፡ ላይ ፡ ኅጢአት ፡ ይሠራሉ ። በትልቁ ፡ ነገር ፡ ፈንታ ፡ ትንሹን ፡ ይመለከታሉ ፤ ለእውነት መፍረድንም ፡ ትተው ፡ በአድልዎ ፡ ልባቸውን ፡ ያጠባሉ ፤ አጻጻፋቸውም ፡ ድብልቅልቅ ፡ እየኾነ ፡ ላንባቢው ፡ አይገባም ። ይህም ፡ ነገር ፡ በቤተመንግሥትና ፡ በየገዳሙ ፡ ከሚገኙት ፡ ታሪክ-ነገሥታት ፡ ጥቂት ፡ ብራኖች ፡ ብናነብ ፡ ወዲያው ፡ ይገለጽልናል ፤ የታሪካችንም ፡ ጻፎች ፡ ኹለት ፡ ዐይነት ፡ ሰዎች ፡ እንደኾኑ ፡ እንረዳለን ። አንዱ ፡ ዐይነት ፡- የቤተመንግሥት ፡ ሊቃውንት ፡ ይባላሉ ፡ ማለት ፡ እንጀራን ፡ ሲፈልጉ ፡ ከቤተመንግሥት ፡ ተጠግተው ፡ ንጉሡ ፡ ያዘዛቸውን ፡ የራሱን ፡ ውዳሴ ፡ ታሪክ ፡ ብለው ፡ ጽፈው ፡ ለኋላው ትውልድ ፡ የሚያስቆዩ ፡ አቁላማጮች ። ኹለተኛው ፡ ዐይነት ፡- ግን ፡ መነኮሳት ፡ ናቸው-እነሱም ፡ የሚጽፉት ፡ ታሪክ አድልዎ ፡ ይበዛበታል ፤ የራሳቸውን ፡ እንጂ ፡ የሕዝቡን ፡ ጥቅምና ፡ ጉዳት ፡ ከቶ ፡ አያቋጥሩምና ፤ ስለዚህ ፡ የልባቸውን የሚፈጽሟቸውን ፡ ንጉሥ ፡ ቅዱስ ፡ ቅዱስ ፡ ይሉታል ፤ ከ

ድንቀርናቸው ፡ ወጥቶ ፡ ከፍ ፡ ባለ ፡ ጎሊና ፡ ተመርቶ ፡ ስለዜጎቹ ፡ ልማት ፡ የሚጥር ፡ ግን ፡ ርኩስ ። አውራ ፡ ጎዳናንና ፡ ድልድዮችን ፡ ከሚያስበጅ ፡ የጥበብንም ፡ ማስተማሪያ ቤቶች ፡ ከሚከፍት ፡ ንጉሥ ፡ ይልቅ ፡ የመንግሥቱን ፡ ጉዳይ ፡ ኹሉ ፡ ረስቶ ፡ ከናዝራዊ ፡ ከሌላም ፡ ዐይነት ፡ መኖክሴ የሚወልድ ፡ ሥራ ፡ ፈትተው ፡ ለሚኖሩት ፡ መኖኮሳትም ፡ ምግብ ፡ ብሎ ፡ ብዙዎች ፡ አገሮች ፡ የሚገቡልት ፡ ንጉሥ ፡ በነሱ ፡ ዘንድ ፡ ይመሰገናል ። ያገራችንም ፡ የታሪክ ፡ ጻፎች ፡ ውዳሴ ፡ ከንቱና ፡ ስድብ ፡ እውነተኛውን ፡ ታሪክ ፡ አይተው የማይመስለውን ፡ ተረት ፡ የሚወድ ፡ ባይኾን ፡ ምንም ፡ ባልጎዳንም ፡ ነበር ። መጽሐፋቸውንም ፡ አንቦ ፡ እውነቱን ፡ መርምሮ ፡ ለማግኘት ፡ አእምሮ ፡ ላለው ፡ ሰው ፡ ባላስቸገረውም ፡ ነበር ። እጅግ ፡ ያላዝናል ፤ እስካኹን ፡ ድረስ ፡ ያበሾች ታሪክ ፡ በጨለማ ፡ ተሸፍንዋልና ።

አባቶቻችን ፡ ከባሕር ፡ ማዶ ፡ ተሻግረው ፡ መጥተው ፡ ይህንን ፡ አገር ፡ ሲያቀኑ ፡ ያገኙትን ፡ ድካም ፣ ከድካሙም ፡ በኋላ ፡ አክሱማውያን ፡ ተብለው ፡ የደረሱበትን ፡ የክብረት ፡ ከፍታ ፡ ቀጥለውም ፡ በሃይማኖት ፡ ልባቸው ፡ ተለያይቶ ፡ መዝናኛው ፡ አረመኖችና ፡ ፈላሾች ፣ ኹለተኛም ፡ ፈላሾችና ፡ ክርስቲያኖች ፡ ቆይተውም ፡ ክርስቲያኖችና ፡ እስላሞች ፡ እየተባባሉ ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ ተፋጅተው ፡ ዝቅብሎ ፡ ጠፍቶ ፡ የነበረው ፡ መንግሥታችን ፡ ባባታጠቅ ፡ ቱዎድሮስ ፡ ሲታደስ ፣ በወሬላው ፡ ካሣም ፡ ሲዋሃድ ፣ እንዴት ፡ እንደነበረ ፣ ባባዳኘው ፡ ምኒልክም ፡ እንዴት ፡ አርጎሰፍቶ ፡ እንደረጋ ፡ ገልጾ ፡ የሚያወጋን ፡ የታሪክ ፡ ጸሐፊ ፡ መች ፡ ይወጣ ፡ ይኾን ። ይህ ፡ ምኞት ፡ እስከብዙ ፡ ጊዜ ፡ ድረስ ፡ የሚፈጸም ፡ አይመስልም ። አኹን ፡ በዘመናችን ፡ በዳግማዊ ፡ ምኒልክ ፡ ጊዜ ፡ የኾነውን ፡ ነገር ፡ እንኳ ፡ አጥ

ርተን ፡ ለማወቅ ፡ ያልተቻለን ፡ የዱሮውን ፡ እንሻን ፤ እስከ
 ዛሬ ፡ ድረስ ፡ እኮ ፡ ልክኛ ፡ ያጤ ፡ ምኒልክ ፡ ታሪክ ፡ አልተ
 ጻፈም ። ነገሥታት ፡ በሕይወታቸው ፡ ሳሉ ፡ ታሪካቸውን ፡ ያ
 ለ ፡ ፍራት ፡ የሚጫወቱበት ፡ ያርነት ፡ ጊዜያት ፡ ላበሻችን
 ገና ፡ አልወጣም ። ደግሞም ፡ እንደአገራችን ፡ ሰው ፡ ትምር
 ት ፡ የሌለው ፡ ሕዝብ ፡ እውነቱን ፡ ሊሰማ ፡ አይወድም ፤ ቢ
 ሰማም ፡ አይገባውም ። አንድ ፡ ንጉሥ ፡ እንዴህ ፡ አርጎ ፡
 ጥሮ ፡ ነገሠ ፣ ከነገሠም ፡ በኋላ ፡ በእንዴህ ፡ ያለ ፡ ምክንያ
 ት ፡ ይህንን ፡ ፈጸመ ፣ ይህንንም ፡ ተወ ፣ በንዴህ ፡ ያለም
 ነገር ፡ ወደቀ ፣ ወይም ፡ ለማ ፡ ከሚልዋቸው ፡ ይልቅ ፡ እገ
 ሌ ፡ ከሰማይ ፡ ወይም ፡ ከጠንቋይ ፡ እንደዚህ ፡ ያለ ፡ ትንቢ
 ት ፡ መጥቶለት ፡ ለመንግሥት ፡ የተወለደ ፡ ሰው ፡ መኾኑ
 ን ፡ ዐውቆ ፣ ታውቆ ፡ እገሌና ፡ እገሌ ፡ ታጠቁለት ፣ እገሌና
 እገሌም ፡ ሰይጣን ፡ አስቶዋቸው ፡ ተዋግተውት ፡ አሸነፉቸ
 ወ ፣ ነገሠም ፣ ከነገሠም ፡ በኋላ ፡ እገሌ ፡ ቅዱስ ፡ ወይም
 ናዝሬቱ ፡ መክሮት ፡ ይህንን ፡ አደረገ ፤ ከሰይጣንም ፡ ቢፋቀ
 ር ፡ እንዴህ ፡ ያለ ፡ ጉዳት ፡ ወረደበት ፤ በፍካሬየሱስ ፡ የተ
 ተነሳውም ፡ ጊዚያቱ ፡ ተፈጽሞ ፡ ሞተ ፡ ብለው ፡ ቢዋሹላቸ
 ወ ፡ ይወዳሉ ። ጉልበት ፡ የሌለው ፡ ብዙ ፡ ንጉሥ ፡ ኑረዋል ፣
 ይኖርም ፡ ይኾናል ፤ ነገርግን ፡ የታሪካችን ፡ ቃል ፡ እውነት
 ከኾነ ፡ ዘንድ ፡ እንዴሁ ፡ በብዙ ፡ የቅዱሳንና ፡ ያጋንንትን ፡
 ርዳታ ፡ እንደ ፡ ኢትዮጵያችን ፡ ነገሥታትና ፡ ገዢዎች ፡ የሚያስ
 ፈልገው ፡ ሰው ፡ በዓለሙ ፡ ታሪክ ፡ ከቶ ፡ አልተሰማም ።

ከዚህ ፡ ቀደም ፡ የሚወጋውና ፡ የተጻፈው ፡ ያጤ
 ምኒልክ ፡ ታሪክም ፡ ትክክል ፡ አይመስልም ። አቶ ፡ ገብረየ
 ሱስ ፡ አፈወርቅ ፡ ከጻፉትም ፡ መጽሐፍ ፡ በቀር ፡ ፍሬ ፡ የሚ
 ገኝበት ፡ ነገር ፡ ለሸዋው ፡ ነጉሥ ፡ ገና ፡ አልተጻፈላቸውም ።
 ያ ፡ ካቶ ፡ አፈወርቅ ፡ እጅ ፡ የታተመ ፡ ታሪክም ፡ ቢኾን ፡

ምሉ ፡ አይደለም ። ብዙውን ፡ ነገር ፡ በጨለማነቱ ፡ ይተዋል ፤
 ብዙውንም ፡ ነገር ፡ ያሳምራል ፤ በየዋሁ ፡ በጠንካራውም ፡
 የትግሬ ፡ ነገድ ፡ ይልቁንም ፡ በንደ ፡ ወሬሳ ፡ ካሣ ፡ ያለ ፡ አ
 ርበኛ ፡ ከማንም ፡ ሰው ፡ እንጅ ፡ እንደአቶ ፡ አፈወርቅ ፡ በ
 ሊቅነቱ ፡ ከተጠራ ፡ ሰው ፡ እጅና ፡ አፍ ፡ ሊወጣ ፡ የማይገባ
 ው ፡ የሰድብ ፡ ቃል ፡ ይገኝበታል ። ዳግማዊ ፡ ምኔልክንም
 ለማመስገን ፡ ዳግማዊ ፡ ዮሐንስን ፡ መስደብ ፡ የሚያስፈል
 ግ ፡ ያስመስላል ። ስለኾነ ፡ የትምርት ፡ ወዳጅ ፡ የኾነ ፡ በ
 መልካም ፡ ዐማርኛም ፡ የተጻፈ ፡ መጽሐፍንም ፡ ማንበብ ፡
 የሚወድ ፡ ኢትዮጵያዊ ፡ ኹሉ ፡ ያንን ፡ መጽሐፍ ፡ ያደረገ
 አድርጎ ፡ ገዝቶ ፡ ሊያየው ፡ ይገባል ።

እነዚህን ፡ ጥቂቶች ፡ ቃሎች ፡ የሚጽፍ ፡ ሰውም
 ቢኾን ፡ ያጤ ፡ ምኔልክን ፡ ታሪክ ፡ ዐውቃለኹ ፡ ብሎ ፡ አይ
 መካም ፤ ሊጽፍም ፡ አይከጅልም ። ከዚህ ፡ ቀደም ፡ ከተጻፉ
 ቱ ፡ ውሸቶች ፡ ላይ ፡ ሌላ ፡ ውሸት ፡ ሊጨምር ፡ አንዳች ፡
 ፈቃድ ፡ የለውምና ። አሳቡስ ፡ ድፍረት ፡ ኾኖ ፡ እንዳይቆጠ
 ርበት ፡ ይፈራል ፡ እንጂ ፡ ዳግማዊ ፡ ምኔልክ ፡ ስለሕዝባቸ
 ው ፡ ልማትና ፡ ትልቅነት ፡ ምን ፡ እንደጣሩ ፡ ምን ፡ ሳይጥ
 ሩ ፡ እንደቀሩ ፡ ለማመልከት ፡ ነው ።

፪

ዐጤ ፡ ምኔልክ ፡ በ፲፫ ፡ ነሐሴ ፡ ፲፰፻፴፭ ፡ ዓ.ም ፡ ባበሻ ፡ ቍ
 ጥር ፡ ባንኮበር ፡ ከተማ ፡ ከሸዋው ፡ ንጉሥ ፡ ኅይለመለኮት
 ና ፡ ከወይዘሮ ፡ እጅግአየኹ ፡ ተወለዱ ። ካጤ ፡ ተክለጊዮር
 ጊስ ፡ ፍጻሜ ፡ መንግሥት ፡ ገጥሞ ፡ አጤ ፡ ምኔልክ ፡ ተወ
 ልደው ፡ ያሥራኹለት ፡ ዓመት ፡ ልጅ ፡ እስኪኾኑ ፡ ድረስ

አገራቸው ፡ ሸዋ ፡ ባላባቶቹን ፡ እያሠለጠነ ፡ ከቀሩቱ ፡ የአ. ትዮጵያ ፡ አውራጃች ፡ ተለይቶ ፡ ለብቻው ፡ መንግሥት ፡ አቁሞ ፡ ነበረ ።

በ፲፰፻፵፯ ፡ ዓ.ም ፡ ግን ፡ ንጉሥ ፡ ኅይለመለኮት ፡ መተው ፡ ትልቅ ፡ ጦርነት ፡ ላይኾን ፡ ዐጤ ፡ ቴዎድሮስ ፡ አገሩን ፡ ወደመንግሥታቸው ፡ ጨመሩት ። አጤ ፡ ምኒልክም ከብዙዎች ፡ የሸዋ ፡ መኳንንት ፡ ጋር ፡ ተማርከው ፡ ወደበጌ ምድር ፡ መጡ ። የኻያ ፡ ዓመት ፡ ገብገብ ፡ ኹነው ፡ ከድተው ፡ ወዳገራቸው ፡ እስኪመለሱ ፡ ድረስም ፡ ባጤ ፡ ቴዎድሮስ ፡ ቤተመንግሥት ፡ በክብረት ፡ አደጉ ። ዐጤ ፡ ቴዎድሮስ ፡ ከሞቱም ፡ በኋላ ፡ መንግሥት ፡ ሊይዙ ፡ ጣሩ ፤ እንደማይኾንላቸው ፡ አይተው ፡ ግን ፡ ላጤ ፡ ዮሐንስ ፡ ታጠቁ ። ዐጤ ፡ ዮሐንስም ፡ በመጋቢት ፡ ፲፰፻፹ ፡ ዓ.ም ፡ በመተማ ፡ ጦርነት ፡ ከሞቱ ፡ በኋላ ፡ የሸዋው ፡ ባላባት ፡ ወደረኛ ፡ የሚኾን ፡ ሰው ፡ አልተገኘም ። በዚህ ፡ ምክንያት ፡ በ፳፯ ፡ መስከረም ፡ ፲፰፻፹፩ ፡ ዓ.ም ፡ ዐጤ ፡ ምኒልክ ፡ የንጉሠነገሥትን ዘውድ ፡ በንጦጦ ፡ በእመቤታችን ፡ ቤተክርስቲያን ፡ ጫኑ ።

ከነገሡ ፡ እስከዛሬ ፡ ያለፈውም ፡ ዘመን ፡ ብንመለከት ፡ እጅግ ፡ የታደሉ ፡ ንጉሥ ፡ እንደኾኑ ፡ ይገልጽልናል ። የድላቸውም ፡ ኮከብ ፡ እስኪታመሙ ፡ ድረስ ፡ አልተለያቸውም ። እንደነዐጤ ፡ ቴዎድሮስ ፡ እንደነዐጤ ፡ ዮሐንስም ፡ ዕድሜያቸውን ፡ በድንኳን ፡ አላሳለፉትም ። ነገር ፡ ግን ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ በንጦጦ ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ ባዲስዓለም ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ ባዲስአበባ ፡ በደመቀ ፡ ቤተመንግሥት ፡ አርፈው ፡ በሰላም ፡ ተቀመጡ ። ህውከተኛውም ፡ ያበኝ ፡ ሕዝብ ፡ ሰላማዊ ፡ ኾንላቸው ። አንባቢው ፡ በምን ፡ ምክንያት ፡ ብሎ ፡ ይጠይቅ ፡ ይኾናል ፤ ዐዲስ ፡ የሚበጅ ፡ ሕግጋት ፡ ስላወጡ ወይስ ፡ ለሕዝቡ(ላቶ ፡ አፈወርቅ ፡ እንደሚመስላቸው) ፡ ት

ምርት ፡ ስለገለጹለት ፡ ይኸንን? የሸዋ ፡ ሰው ፡ አዎን ፡ ይላል ።
 ትግሬውም ፡ ባላባቶች ፡ እርስበእርስ ፡ እየተመቃኙ ፡ አስገ
 ዝዋቸው ፡ ብሎ ፡ ያወጋል ። ስሜን ፡ በጌምድር ፡ ላስታ ፡
 የጁ ፡ ግን ፡ እቴጌ ፡ ጸሐይቱን ፡ በማግባታቸው ፡ እኛን ፡ ያ
 ኸል ፡ ጎይለኛ ፡ ረዳት ፡ ስላገኙ ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ይመካል ። ባ
 ጤ ፡ ዮሐንስ ፡ ጠፍቶ ፡ የነበረው ፡ ጎጆም ፡ በቸርነታቸው
 ያመካኛል ፤ ጋላውም ፡ ኹሉን ፡ ከሚችል ፡ ብርታታቸው ፡
 የተነሣ ፡ ነው ፡ ይላል ።

እስኪ ፡ የማናቸው ፡ ነገድ ፡ አሳብ ፡ እውነት ፡ እን
 ደኸነ ፡ እንመርምር ። ጥቂትም ፡ ብናስተውል ፡ ከትግርቸና
 ከሸዎቹ ፡ በቀር ፡ ኹሉም ፡ እውነታቸውን ፡ እንደኸነ ፡ ይገባ
 ናል ። ይልቁንም ፡ ጋላ ፡ የዳግማዊ ፡ ምኒልክን ፡ ጎይል ፡ ሊ
 ፈራ ፡ ሥርዐት ፡ ነው ። ኢትዮጵያ ፡ በዳግማዊ ፡ ምኒልክ ፡
 ጊዜ ፡ ከግራኝ ፡ ወዲህ ፡ አይታው ፡ የማታውቀውን ፡ ብርታ
 ት ፡ ስፋትም ፡ አግኝታለች ። ዛሬ ፡ መንግሥታችን ፡ እንኳን
 ባገራችን ፡ ውስጥ ፡ በውጭ ፡ ነገሥታትም ፡ ቢኾን ፡ ጎይሉ
 ታውቆለታል ። ነገር ፡ ግን ፡ የጤና ፡ መሠረት ፡ የሌለው ፡
 ቤት ፡ ቢይዙ ፡ ዕድሜ ፡ ያገኛል ፡ ተብሎ ፡ እንደማይታመን
 እንዲሁም ፡ መንግሥታችን ፡ መሠረት ፡ ያለው ፡ ሥርዐት
 እስኪያገኝ ፡ ድረስ ፡ ጎይሉ ፡ ብዙ ፡ ዓመታት ፡ ይቆያል ፡ ተ
 ብሎ ፡ አይታመንለትም ። ይህ ፡ ነገር ፡ እውነት ፡ መኾኑን
 የሚጠረጥር ፡ ሰው ፡ ቢኖር ፡ ለሚከተለው ፡ ነገር ፡ ጆሮ ፡
 ቢሰጥ ፡ ይረዳዋል ።

ከሦስት ፡ ዓመት ፡ በፊት ፡ ንጉሡ ፡ ታመው ፡ ያገ
 ሬችን ፡ መኳንንት ፡ ኹሉ ፡ ወደዐዲስአበባ ፡ ተጠሩ ። ያገራ
 ችን ፡ መኳንንት ፡ ወደጌታቸው ፡ ሲጠሩ ፡ ዐሥር ፡ ወይም
 ኻያ ፡ ራሳቸው ፡ መኼድ ፡ ነውራቸው ፡ ነው ። ስለዚህ ፡ ያ
 ንን ፡ የተሾሙበትን ፡ አገር ፡ ለመጠበቅ ፡ የሚበቃ ፡ ሠራዊ

ት ፡ ሳይተው ፡ ወደጦርነት ፡ የታዘዘ ፡ ይመስል ፡ አስከትተው ፡ ይጓዛሉ ። ጉዞዎቸው ፡ የኢጣልያ ፡ ሰው ፡ እንዳለው ፡ የጦር ፡ መልክ ፡ የለውም ፤ ነገር ፡ ግን ፡ ወደስደት ፡ የተነሣ ሕዝብ ፡ ይመስላል ። ከዛሬ ፡ ሦስት ፡ ዓመት ፡ በፊትም ፡ እንደሁ ፡ ያገራችን ፡ ጌቶች ፡ ወደጓጉሁ ፡ ከተማ ፡ በተጠሩ ጊዜ ፡ በዳርአገር ፡ ሲኖር ፡ የነበረው ፡ ያማራ ፡ ዘር ፡ ኹሉ ፡ ጨቅላን ፡ ያዘለች ፡ ሴት ፡ ሳትቀር ፡ ወደዐዲስአበባ ፡ ተጓዘ ። ጋላውም ፡ ይህንን ፡ ቢያይ ፡ ተገረመ ፤ ጓጉሁ ፡ ሞቱ ፡ ብሎም ፡ አወራ ፤ በየሥፍራውም ፡ ሊሸፍት ፡ ከጀለ ፤ በእግዚአብሔር ፡ ቸርነት ፡ ሳይኾንለት ፡ ቀረ ፡ እንጂ ።

እንሆ ፣ እንኳን ፡ አእምሮ ፡ ያላቸው ፡ ነገሥታት ጋላውም ፡ ቢኾን ፡ የመንግሥታችን ፡ ችሎት ፡ ነዋሪ ፡ ነው አይልም ። ጓጉሁ ፡ ቢሞቱ ፡ መንግሥታችን ፡ የሚሞት ፡ ይመስለዋል ። እውነትም ፡ ነው ። ትምርት ፡ በሌለው ፡ ዘንድ ፡ ጓጉሥ ፡ ማለትና ፡ መንግሥት ፡ ማለት ፡ ትርጉሙ ፡ አንድ ነው ። ጓጉሣቸውም ፡ የፈቀደውን ፡ ያደርጋል ፤ በመላው ፡ ሕዝቡ ፡ ባሮቹ ፡ ናቸው ። ጌታቸው ፡ እንደሞተባቸው ፡ ባሮችም ፡ ጓጉሥ ፡ በሞተ ፡ ቁጥር ፡ እኔ ፡ ልበልጥ ፡ እኔ ፡ ልበልጥ ፡ ሲሉ ፡ ይጣላሉ ፤ ቶሎ ፡ ብሎም ፡ አንድ ፡ የሚገተይባቸው ፡ ሰው ፡ ያልወጣ ፡ እንደኾነ ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ ይፋ ጃሉ ። ደግሞም ፡ ባሪያ ፡ ለጌታው ፡ ልጅ ፡ በግድ ፡ ካልኾነ በቀር ፡ ወዶ ፡ እንደማይገዛ ፡ እንዲሁም ፡ አእምሮ ፡ የሌለው ፡ ሕዝብ ፡ የጓጉሁን ፡ ልጅ ፡ ብሎ ፡ አያቅፍም ። አእምሮ ፡ ባላቸው ፡ ሕዝቦች ፡ ዘንድ ፡ ግን ፡ መንግሥት ፡ ማለት ፡ ማኅበር ፡ ማለት ፡ ነው ። ጓጉሣቸውም ፡ የማኅበራቸው ፡ አለቃ ፡ ማለት ፡ ነው ። ስለዚህ ፡ ጓጉሁ ፡ የፈቀደውን ፡ ያደርግ ፡ ዘንድ ፡ አይችልም ፤ ሥልጣኑ ፡ የሕዝቡ ፡ ማኅበር ፡ በደነገገው ፡ ሕግና ፡ ወግ ፡ የተወሰነ ፡ ነው ። የማኅበር ፡ አለ

ቃ ፡ ሲሞት ፡ ማኅበር ፡ እንደማይፈርስ ፡ እንዴሁ ፡ ንጉሣቸው ፡ ቢሞት ፡ አእምሮ ፡ ያላቸው ፡ ሕዝቦች ፡ ግድ ፡ የላቸውም ። ንጉሥ ፡ ቢሞት ፡ ያ ፡ በሥራት ፡ የሚገባው ፡ ወራሽ ይተካል ። ንጉሥ ፡ ሙተዋል ፤ ዕድሜ ፡ ለንጉሥ ፡ ነው ፡ ከነምሳሌው ። በገንደር ፡ ዐጤዮችም ፡ ቢኾን ፡ ንጉሥ ፡ በሞተና ፡ በነገሠ ፡ ቁጥር ፡ እንዴህ ፡ ሲታወጅ ፡ ነበር ፤ ‘የሞትንም ፡ እኛ ፡ ያለንም ፡ እኛ ፡ በያለክበት ፡ ርጋ ።’

አእምሮ ፡ የሌለው ፡ ሕዝብ ፡ ሥራት ፡ የለውም ። ሥራትም ፡ የሌለው ፡ ሕዝብ ፡ የደለደለ ፡ ኅይል ፡ የለውም ። የኅይል ፡ ምንጭ ፡ ሥራት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ የሠራዊት ፡ ብዛት አይደለም ። ሥራት ፡ ከሌለው ፡ ሰፊ ፡ መንግሥት ፡ ይልቅ በሕግ ፡ የምትኖር ፡ ትንሽ ፡ ከተማ ፡ ሞያ ፡ ትሠራለች ፤ ስለዚህ ፡ ጋላው ፡ ዐጤ ፡ ምኒልክን ፡ በፈራ ፡ መንግሥታችንን ግን ፡ ቢንቅ ፡ እውነቱ ፡ ነው ። መንግሥታችን ፡ ይህንን ፡ ዓመት ፡ ምሉ ፡ የታፈረች ፡ በምኒልክ ፡ ግምባር ፡ ነው ፡ እንጂ በሥርዓታችን ፡ ደልዳላነት ፡ አይደለምና ።

እንግዲህ ፡ ይህንን ፡ ካወቅነ ፡ ዘንድ ፡ የትግሮችን ወግ ፡ እንመርምር ። ትግሬ ፡ በዳግማዊ ፡ ምኒልክ ፡ ጊዜ ፡ ፈጽሞ ፡ ጠፍተዋል ። የትም ፡ የትም ፡ ብትኼድ ፡ በዚያች አገር ፡ የለማ ፡ መንደር ፡ አታገኝም ። ሰው ፡ ከሚኖርባቸውም ፡ ጎጆችዋ ፡ ይልቅ ፡ የድሮ ፡ ልማትዋን ፡ የሚመሰክሩ ፍራሾችዋ ፡ ይበዛሉ ። የትግሬም ፡ ጎበዝ ፡ በዛሬ ፡ ዘመን ፡ ባባቱ ፡ አገር ፡ አይገኝም ፤ አውራ ፡ እንደሌለው ፡ ንብ ፡ ድርሻው ፡ ሳይታወቅ ፡ ወደአራቱ ፡ የዓለም ፡ መዓዘኖች ፡ ተዘርትዋል ፡ እንጂ ። ባገሩም ፡ ላይ ፡ ድክነት ፡ ሰፍታለች ፤ የሌሎች ፡ ወገኖች ፡ መተረብያ ፡ እስክትኾን ፡ ድረስ ። ኹሉም ፡ መሬት ፡ በሰላም ፡ ሲኖር ፡ ምስኪኒቱ ፡ ትግሬ ፡ ግን ፡ ሽፍታና ፡ ወንበይ ፡ አልተለያትም ። ባላባቶቹም ፡ ዘወትር ፡

እርስ ፡ በርሳቸው ፡ ሲዋጉ ፡ ይኖራሉ ። ምስኪኑም ፡ የትግሬ ፡
 ባላገር ፡ ዐጤ ፡ ምኒልክ ፡ ያጣልዋቸው ፡ እየመሰለው ፡ በሽ
 ዋው ፡ ንጉሥ ፡ ላይ ፡ ብዙ ፡ ይፈርዳል ። ዐጤ ፡ ምኒልክን ፡ የ
 ሚያውቅ ፡ ሰው ፡ ግን ፡ ይህንን ፡ ሐሜት ፡ ሲሰማ ፡ ይሥቃል ።
 የቸሩ ፡ ምኒልክን ፡ ባሕሪ ፡ የያዘ ፡ ሰው ፡ ያፋቅራል ፡ እንጂ
 አያጣላም ። ሰውንም ፡ ፈጽሞ ፡ ሊጎዳ ፡ አይችልም ። የማያ
 ወቃቸው ፡ ሰው ፡ ግን ፡ በብዙ ፡ ክፉ ፡ ነገር ፡ ያማቸዋል ።
 አኹን ፡ ድንገት ፡ አንድ ፡ መከራንን ፡ ታሞ ፡ በሸዋ ፡ መሬት
 ቢሞት ፡ እግዚአብሔር ፡ ገደለው ፡ አይባልም ፤ ነገር ፡ ግን
 ያጤ ፡ ምኒልክ ፡ መድኅኒት ። የደንቆሮ ፡ ሕዝብ ፡ ንጉሥ ፡
 መኾኑን ፡ ያንድ ፡ ወገን ፡ ጥቅሙ ፡ ብዙ ፡ ሳለ ፡ ሐሜት ፡
 ያመጣል ። ሌላስ ፡ ይቅርና ፡ ሰማይ ፡ ዝናብን ፡ ባይሰጥ ፡ እ
 ሮሻም ፡ ብዙ ፡ አላፈራም ፡ ቢል ፡ ትምርት ፡ የሌለው ፡ ሕዝ
 ብ ፡ በንጉሡ ፡ ያመኻኛል ። እንዴሁም ፡ ትግሬ ፡ ባጤ ፡ ም
 ኒልክ ፡ ተጎዳ ፡ ቢባል ፡ ሐሰት ፡ ነው ፤ እርስ ፡ በርሱ ፡ መስ
 ማማት ፡ ስላጣ ፡ ተበላሽ ፡ እንጂ ። ትግሬን ፡ የሚያክል ፡
 ትልቅ ፡ ያርበኞች ፡ ነገድ ፡ እርስ ፡ በርሱ ፡ ከተሰማማ ፡ ዘን
 ድ ፡ ሊጎዱት ፡ አይቻልም ። ዐጤ ፡ ምኒልክ ፡ ግን ፡ ባንዲት
 ነገር ፡ ሊታሙ ፡ የተገባ ፡ ነው ። የትግሬን ፡ ሕዝብ ፡ እንደ
 ሕዝባቸው ፡ አልቈጠሩትም ። በትግሬ ፡ መሬት ፡ ሸፍቶ ፡
 ባላገሮችን ፡ ሲያጠፋ ፡ የነበረው ፡ ወንበዴ ፡ ኹሉ ፡ ሲገባላ
 ቸው ፡ ምረው ፡ ሲሸሙት ፡ ሲሸልሙት ፡ ነበሩ ። ይህም ፡
 በደል ፡ በወራሻቸው ፡ እንዳይደገም ፡ ተስፋ ፡ እናደርጋለን ።
 እውነትም ፡ በትግሬ ፡ ነገድ ፡ ልማትና ፡ ጉዳት ፡ ምን ፡ ቸገረ
 ኝ ፡ የሚል ፡ ንጉሥ ፡ ለራሱ ፡ ይጎዳል ። ትግሬን ፡ የሚያክል
 ትልቅ ፡ ነገድ ፡ ቢጠፋ ፡ ለኢትዮጵያ ፡ ታላቅ ፡ ጉዳት ፡ ነው ፤
 ቢለማና ፡ ቢመቸው ፡ ግን ፡ ታላቅ ፡ ጥቅም ። የኢትዮጵያ

መሠረት ፡ ትግሬ ፡ ነው ። ከቀሩቱም ፡ የኢትዮጵያ ፡ ነገዶች ፡ ይልቅ ፡ የኢትዮጵያን ፡ መንግሥት ፡ ዕድሜ ፡ ሊመኝ የሚገባው ፡ ትግሬ ፡ ነው ። ይህ ፡ ግን ፡ ከብልጽጎ ፡ ደጃች ፡ ገብረሥላሴ ፡ በቀር ፡ በሌሎች ፡ የትግሬ ፡ መኪንንት ፡ ዘንድ ፡ አልታወቀም ። እኒያ ፡ ጠንካራ ፡ የኅይሌ ፡ ልጅ ፡ ግን እንደነተድላ ፡ ዋህድ ፡ እንደነአሉላ ፡ አባነጋ ፡ ዱሮ ፡ ዘመን በጎራዴያቸው ፡ እንዳደረጉ ፣ እርሳቸውም ፡ ደግሞ ፡ ዐዲስ አበባ ፡ ላይ ፡ ኹነው ፡ በምክራቸው ፡ የትግሬ ፡ ሰው ፡ የኢትዮጵያን ፡ መንግሥት ፡ ዕድሜ ፡ እንዲመኝ ፡ መሰከሩ ። የሚበዛውም ፡ የትግሬ ፡ ሰው ፡ እንደርሳቸው ፡ ያሰባል ።

እንግዲህ ፡ ከጸሐፊው ፡ ልብ ፡ ውስጥ ፡ ፍርሃት ፡ ተነሣ ፤ የሽዎቹን ፡ አሳብ ፡ ሊመረምር ፡ ነውና ። ዘመናዊ ችሎታ ፡ ሊያመሰግኑት ፡ እንጂ ፡ ሊወቅሱት ፡ አይወድም ። ስለዚህ ፡ ብዙ ፡ የሽዎ ፡ ሰው ፡ ሳይቆጣ ፡ አይቀርም ። ነገር ፡ ግን ፡ ሰውን ፡ ፈርቶ ፡ እውነቱን ፡ የሚሸሸግ ፡ ሰው ፡ እንደወንድ ፡ ይቆጠራልን ፤ መንግሥቱንም ፡ የሚወድ ፡ ሰው ፡ ያ ፡ ቅዱስ ፡ ቅዱስ ፡ የሚለው ፡ አይደለም ፤ ጥፋቱን ፡ ይገልጽለታል ፡ እንጂ ።

እንግዲህ ፡ ወደ ፡ ምርምራችን ፡ እንመለስ ። ዐጤ ምኒልክ ፡ በእውነት ፡ የሽዎ ፡ ሰውና ፡ አቶ ፡ አፈወርቅ ፡ እንደሚሉት ፡ ዐዲስ ፡ ሕግጋት ፡ አውጥተዋልን? ትምርትንስ ፡ ገልጸዋልን? እውነት ፡ አይደለም ። ይህማ ፡ ቢኾን ፣ ይኸን ያኸል ፡ ጊዜ ፡ እንጀራቸውን ፡ በሰላም ፡ አይበሉም ፡ ነበር ። ትግሬው ፡ አለቃ ፡ ተወልደመድኅን ፡ እንደሚሉት ፣ ‘መብራት ፡ ሳይነድ ፡ አያበራም ።’ ስለዚህ ፡ የዓለምን ፡ ታሪክ ፡ ብንመለከት ፡ ዐዲስ ፡ ሥርዐት ፡ የሚያወጣ ፡ ንጉሥ ፡ ችሎታ በሕይወቱ ፡ ሳለ ፡ መክራ ፡ አይለየውም ፤ ሕዝቡ ፡ እንደአውራ ፡ ደመኛው ፡ ያየዋልና ። ደግነቱም ፡ የሚታወቅ ፡ ብዙ

ዓመታት ፡ ከሞተ ፡ በኋላ ፡ ነው ። የአዳምን ፡ ዘር ፡ ባሕሪ ፡
በጠቅላላው ፡ ብንመለከት ፡ ዐዲስን ፡ ነገር ፡ የሚወድ ፡ ወ
ገን ፡ አናገኛም ። ካባቶቹ ፡ የቆየውን ፡ ካልኾነ ፡ በቀር ፡ ይ
ልቁንም ፡ የኢትዮጵያ ፡ ሕዝብ ፡ ያባቶቹን ፡ ልማድ ፡ ሲለ
ውጡበት ፡ ዝም ፡ ብሎ ፡ ባልተቀበለም ፤ ጢስ ፡ እንደገባበ
ት ፡ ንብ ፡ በተሸበረ ፡ በተናወጠም ፡ ነበር ፡ እንጂ ። ወዮላ
ት! ለዚያው ፡ ንጉሥ ፡ የዛሬውን ፡ ከደማችን ፡ ጋራ ፡ የተዋ
ሀደውን ፡ የድንቁርና ፡ ሥርዐታችንን ፡ ሊለውጥ ፡ ለሚነሣ
ው! ለኋላ ፡ ስም ፡ ያገኛል ፡ እንጂ ፡ በሥጋው ፡ አይጠቀምም ።
ይህም ፡ ነገር ፡ ባጤ ፡ ቴዎድሮስ ፡ ታሪክ ፡ ይመስ
ክርናል ። ያ ፡ ቋረኛ ፡ ንጉሥ ፡ ተበጣጥሰው ፡ የነበሩትን ፡ ያ
በሻን ፡ መንግሥት ፡ ክፍሎች ፡ በሰላው ፡ ጎራዴው ፡ ቀጥ
ቅጦ ፡ አዋደደ ። ሕዝቡንም ፡ ከካህናትና ፡ ከሹሞች ፡ ቀምበ
ር ፡ አርነት ፡ ሊያወጣ ፡ አገር ፡ በጄ ፡ ብሎ ፡ ዐወጀ ፤ ትም
ርትንም ፡ ሊከፍት ፡ ተከራክረ ። አንባቢ ፡ ሆይ! በዚህ ፡ ጥረ
ቱ ፡ ምን ፡ ተጠቀመ ፡ ይመስልኻል ፤ በመላው ፡ ሕዝብ ፡
በካህናትና ፡ በሹሞች ፡ ተመክሮ ፡ ተነሣበት ፣ አሳበደውም ።
በመጨረሻም ፡ ለባዕድ ፡ አሳልፎ ፡ ሰጠው ፤ በገዛ ፡ እጁም
ሞተ ። አእምሮ ፡ የሌለው ፡ ሕዝብና ፡ ልጅ ፡ ጠቃሚውን ፡
አይወድም ። የቴዎድሮስ ፡ አሳብ ፡ ግን ፡ አልተፈጸምም ፡ እ
ንጂ ፡ አልሞተም ። አባታጠቅ ፡ ለራሱ ፡ ቢከፋው ፡ የሚደረገ
ውን ፡ ስም ፡ ተክሎ ፡ ሞተ ። እውነት ፡ ነው ፣ የመነኮሳት ፡ ኅ
ይል ፡ ገና ፡ አላላችም ፣ ሹሞቹም ፡ ብርቱ ፡ ተቋጣጣሪ ፡ ገ
ና ፡ አልወጣላቸውም ። እስካሁንም ፡ ድረስ ፡ የተሾሙበትን
አገር ፡ በገንዘባቸው ፡ እንደገዙት ፡ ርስት ፡ ያዩታል ። ከሱ
በሚወጣውም ፡ ግብር ፡ የታያቸውን ፡ ያደርጋሉ ፤ በታቻቸ
ውም ፡ ያለ ፡ ሹምና ፡ አሽከር ፡ ከነሱ ፡ በቀር ፡ ሌላ ፡ ጌታ ፡
አያውቅም ፤ አጣም ፡ አገኘም ፡ ከቸርነታቸው ፡ ነውና ። የ

ኾኖ ፡ ኾኖ ፡ የዛሬ ፡ ኹማምንት ፡ እንደዲሮቹ ፡ አይደሉም ፣
መንግሥት ፡ በላያቸው ፡ እንዳለ ፡ ጥቂት ፡ ይታወቃቸው ፡
ጀምረዋልና ። እያደረም ፡ አጥብቆ ፡ ላይታወቃቸው ፡ አይ
ቀርም ። ስለዚህ ፡ የቴዎድሮስ ፡ መንፈስ ፡ አልሞተም ፤ እያ
ደረ ፡ ሕይወት ፡ ይጨምራል ፡ እንጂ ።

የሸዋው ፡ ንጉሥ ፡ ግን ፡ ለሕዝባቸው ፡ ያባቱን ፡
ልማድ ፡ መረቁለት ፣ ዐዲስ ፡ ነገር ፡ እንዲቀበልላቸውም ፡ አ
ልተከራከሩትም ። ወንበዴውም ፡ ኹሉ ፡ እንዲያርፍላቸው ፡
ስለሥርዐት ፡ የሚበቀል ፡ ጎራዴ ፡ አልመዘዙበትም ፤ ነገር
ግን ፡ በቸርነታዊ ፡ እጃቸው ፡ ወዳደባባያቸው ፡ ስበው ፡ ደ
ጅ ፡ አስጠኑት ፤ ሹምቻቸው ፡ ግብር ፡ ብለው ፡ ከሚያመ
ጡላቸው ፡ ጥቂት ፡ ሲላይም ፡ መገቡት ። በራሱ ፡ ላይ ፡ ቆ
ቡን ፡ ጭኖ ፡ ወይም ፡ ትልቁን ፡ ሻሽ ፡ ጠምጥም ፡ ወይም ፡
መቀጠሪያ ፡ ይዞ ፡ ወደዐዲስአበባ ፡ ቤተመንግሥት ፡ ሊለ
ምን ፡ የኼደም ፡ ሰው ፡ ኹሉ ፡ ባዶ ፡ እጁን ፡ አይመለስም
ነበረ ። ስለዚህም ፡ ትልቁም ፡ ትንሹም ፡ ‘ቸሩ ፡ ምኒልክ’ ፡
ይል ፡ ገባ ፤ ይላልም ። ስለዚህም ፣ ጎግሮሞች ፡ እንደሚሉት
ዐጤ ፡ ምኒልክ ፡ በቸርነታቸው ፡ ገዙ ፡ ቢባል ፡ ውሸት ፡ አይ
ደለም ። ይህ ፡ ማለፊያ ፡ ነው ፤ ያስመሰግናልም ፤ ግን ፡ ት
ምርት ፡ ገለጹ ፡ አያሰኝም ።

አንድ ፡ ልብ-ብሩህ ፡ ያበሻ ፡ ሰው ፡ መሬት ፡ ትዞ
ራለች ፡ ብሎ ፡ ቢያስተምር ፡ አኹን ፡ በቅርቡ ፡ በሐረርጌ ፡
በዳኛ ፡ ተይዞ ፡ አልነበረምን? አኹን ፡ ፲፱፻ ፡ ዓመታት ፡ ከክ
ርስቶስ ፡ ልደት ፡ በኋላ ፡ ዐልፈው ፡ ኻያኛውን ፡ መቶ ፡ ዓ
መታት ፡ ስንገምር ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ የተዋሀደን ፡ ሃይማኖት
ቢነቅፍ ፡ ካዲስ ፡ አበባ ፡ ገበያ ፡ ላይ ፡ በደንጊያ ፡ አልተቀጠ
ቀጠምን? እስከዛሬ ፡ ድረስላ ፡ ወደሩቅ ፡ አገር ፡ ተሰደው ፡

ወይም ፡ ወደአበሻችን ፡ ከሚመጡት ፡ ፈረንጆች ፡ ጥቂት ፡
 ጥበብ ፡ ተምረው ፡ ያገራቸውን ፡ መንግሥት ፡ ሊጠቅሙ
 የሚፈልጉ ፡ ወንድሞቻችን ፡ ጽሮተስታንት ፡ ካቶሊክም ፡
 መናፍቃን ፡ የሌላ ፡ መንግሥትም ፡ ሰላዮች ፡ እየተባሉ ፡
 ሲራቡ ፡ ሲከሰሱም ፡ እናይ ፡ የለምን? የነዚያን ፡ መከረኞች
 ስም ፡ ስንት ፡ ብለን ፡ እንቀጠር? የሚከተሉቱ ፡ የኹለት ፡ ሰ
 ዎች ፡ ስም ፡ ግን ፡ እንዲወሱ ፡ የግድ ፡ ነው ፤ እነሱም ፡ ከን
 ቲባ ፡ ገብሩና ፡ አለቃ ፡ ታየ ፡ ናቸው ። ሦስት ፡ ዓመት ፡ ሙ
 ሉ ፡ ዐዲስአበባ ፡ ላይ ፡ ስቀመጥ ፡ እንደነዚህ ፡ ኹለት ፡ ሰዎ
 ች ፡ አርጎ ፡ መንግሥቱን ፡ የሚወድ ፡ ሰው ፡ አላየኹም ።
 ይህ ፡ ደግነታቸው ፡ ግን ፡ እስከዛሬ ፡ ድረስ ፡ አልታወቀላቸ
 ውም ፡ ይመስለኛል ። እጅግ ፡ ያሳዘናል ፤ የነሱን ፡ ዕድል
 ያየ ፡ ሰው ፡ የኢትዮጵያ ፡ መንግሥት ፡ ለወዳጁ ፡ አይጠቅ
 ምም ፡ ብሎ ፡ ተስፋ ፡ ይቆርጣልና ።

ጃፓን ፡ የሚሉት ፡ መንግሥትስ ፡ እንኳን ፡ ተምሮ
 የመጣለትን ፡ ሊያበርር ፡ ወደኤሮጳ ፡ ኺዶ ፡ የሚማርለትን
 ሲያገኝ ፡ በገንዘብ ፡ ያግዘው ፡ ነበር ። የትምርትን ፡ ቤት ፡
 እክፍታለኹ ፡ ብሎ ፡ የሚመጣውንም ፡ የኤሮጳን ፡ ሰው ፡
 እንኳን ፡ ሊከለክል ፡ በገንዘብ ፡ እንዲመጣለት ፡ ይዋወሉ
 ነበር ። ስለዚህም ፡ ሕዝቡ ፡ ዐይኑን ፡ ከፈተ ፤ ሀብታምም ፡
 ኾነ ፡ በረታም ፡ ታፈረም ። ቼናና ፡ አስያም ፡ የሚባሉ ፡ ኹ
 ሉት ፡ መንግሥታትም ፡ የጃፓንን ፡ መንገድ ፡ በብዙ ፡ ትጋ
 ት ፡ መከተል ፡ ዠምረዋል ።

ዐጤ ፡ ምኔልክም ፡ እንደርሱ ፡ ያለውን ፡ መንገድ
 መከተል ፡ ይገባቸው ፡ ነበር ፤ አልተከተሉትም ፡ እንጂ ። የ
 ሸዋ ፡ ሰው ፡ ሆይ! እንግዲህ ፡ ዐጤ ፡ ምኔልክ ፡ የገለጹት ፡
 ትምርት ፡ የት ፡ አለ ፤ ለራሳቸው ፡ አስተማሪ ፡ የሚፈልጉ ፡

ግብጦች ፡ ከሚያስተምሩባቸው ፡ ኹለት ፡ የትምርት ፡ ቤቶች ፡ በቀርሳ ፡ የሚረባውን ፡ ሌላ ፡ የትምርት ፡ ቤት ፡ እስቲ አሳየኝ ፤ የታወጀውን ፡ ዐዲስ ፡ የመሠረት ፡ ሥርዐት ፡ እስቲ ፡ አሰማኝ ፤ የሸዋ ፡ ሰው ፡ ሆይ! ስለምን ፡ ዝም ፡ ትላለኽ ፤ ወዲያው ፡ ተረታኝን ፤ ዐጤ ፡ ምኒልክ ፡ ሕዝባቸው ፡ እንዲማርላቸው ፡ ይመኙ ፡ ነበር ፡ ብትል ፡ ግን ፡ እውነትክ ፡ ነው ። ለራሴ ፡ ይመቸኝ ፡ እንጂ ፡ በኋላዬ ፡ በሚኾነው ፡ ነገር ፡ ምን ፡ ቸገረኝ ፡ ይሉ ፡ ያስቡም ፡ እንዳልነበሩም ፡ አስተዋይ ፡ ኹሉ ፡ ያምንላቸዋል ። ስለሕዝባቸው ፡ ደኅንነትና ፡ ብርታት ፡ የሚበጀውን ፡ ብዙ ፡ ነገር ፡ ሲያስቡም ፡ እንደነበሩም ፡ ውልውል ፡ የለውም ። ይልቁንም ፡ ሊታመሙ ፡ አቅራቢያ ፡ ብዙ ፡ ትልልቅ ፡ ነገር ፡ ዝምና ፤ ሊፈጽሙትም ፡ ቈርጠው ፡ ነበር ፤ ነገር ፡ ግን ፡ ኹሉም ፡ በውጥን ፡ ቀረ ። ምስኪን ፡ ኢትዮጵያ ፡ ሆይ! የዕድልሽ ፡ ቀን ፡ መች ፡ ይነጋ ይኾን? ዐጤ ፡ ምኒልክ ፡ ይህን ፡ ያኽል ፡ ጊዜ ፡ በጤና ፡ ሲኖሩ ፡ ኑረው ፡ በብርታት ፡ ሊጥሩልሽ ፡ ሲነሡ ፡ በበሽታ ፡ ተያዙ ። ይህም ፡ ያጤ ፡ ምኒልክ ፡ ነገር ፡ እጅግ ፡ ይገርማል ፤ ኸያ ፡ ዓመት ፡ ምሉ ፡ ዝም ፡ ማለታቸው ፡ በሽታ ፡ ወይም ሞት ፡ ይመጣብኛል ፡ አይሉም ፡ ኑረው ፡ ይኾን? ምኒልክን የሚያኽል ፡ ሰው ፡ በንዴህ ፡ ያለ ፡ ድንቁርና ፡ አይታማም ። እውነቱስ ፡ ይህ ፡ ነው - ዐጤ ፡ ምኒልክ ፡ እስከቅርብ ፡ ጊዜ ድረስ ፡ የኤሮጳ ፡ ነገር ፡ ፈጽሞ ፡ ሳይገለጽላቸው ፡ ቀርቶ ፡ ነበረ ። ሕዝባቸውም ፡ የኤሮጳን ፡ አእምሮ ፡ ያላቀፈ ፡ እንደኾነ ፡ ጠፊ ፡ መኾኑን ፡ አልተረዱትም ፡ ነበር ። በዚህም ፡ ነገር ፡ ሊነቀፉ ፡ አይገባም ። ማን ፡ ቢያስተምራቸው ፡ ማንስ ይህንን ፡ ነገር ፡ ቢገልጽላቸው ፡ ሳይገባቸው ፡ ቀረን ፤ ባንድ ወገን ፡ ትምርትን ፡ የማይወድ ፡ ሕዝብ ፡ አጠራቸው ፡ ባንድ ፡ ወገንም ፡ ሲያምኑባቸው ፡ በነበሩ ፡ ፈረንጆች ፡ ብዙ ፡

ተታለሉ ። ስለዚህ ፡ አማካሪ ፡ የሚኾናቸውን ፡ የኤሮጳን ፡ ሰው ፡ እንዳያስመጡ ፡ ሠጉ ። ኋላ ፡ ኋላ ፡ ግን ፡ ወደግዛታቸው ፡ የሚመጡቱ ፡ ፈረንጆች ፡ ቢበዙ ፡ ጨዋውንና ፡ ክፉውን ፡ ለዩ ። ሹማምንቶቻቸውም ፡ ይልቁንም ፡ ነጋድራስ ፡ ጎይላጊዮርጊስና ፡ ነጋድራስ ፡ ይገዙ ፡ የባሕር ፡ ማዶን ፡ ሥርዐት ፡ በትጋት ፡ እየጠያየቁ ፡ ጌታቸውን ፡ መንግሥትን ፡ በሚጠቅም ፡ ምክር ፡ ያግዙ ፡ ዠመሩ ። ንጉሡም ፡ በጊዜ ፡ ብዛት ፡ ነገሩ ፡ ገባቸው ። ብሩህ ፡ ልቦናቸውም ፡ ብዙውን ፡ ትልልቅ ፡ ነገር ፡ ሊፈጽም ፡ በብዙ ፡ ብርታት ፡ ተነሣ ፤ ዠመረም ፤ የድንገት ፡ በሽታ ፡ ግን ፡ ብርታቱን ፡ አደከመበት ። መድከማቸውንም ፡ አይቶ ፡ ደኻው ፡ በየጉጆው ፡ አለቀሰ ፤ ያለቅሳልም ። የኢትዮጵያ ፡ ሕዝብ ፡ ሆይ! በንዲያው ፡ እንኳ ይህን ፡ ያኽል ፡ ያለቀስኽ ፡ ምኒልክ ፡ አስቦልኽ ፡ የነበረው ፡ ልማት ፡ ተገልጾልኽ ፡ ቢኾን ፡ ምን ፡ ትል ፡ ኑርኻልን?

ደግሞም ፡ አንድ ፡ ነገር ፡ እንጠይቅ ። ንጉሡ ፡ ቢታመሙ ፡ አሳባቸው ፡ ስለምን ፡ በውጥን ፡ ቀረ? የሚፈጽመው ሰው ፡ ታጣን? አዎን ። የሚበዙቱ ፡ ሹማምንቶቻቸው ፡ እንኳን ፡ የታሰበውን ፡ ነገር ፡ ሊፈጽሙ ፡ የተፈጸመውም ፡ ቢፈርስ ፡ ግድ ፡ የላቸውም ። የሹሞቹም ፡ ስንፍና ፡ አያስደንቅም ፤ ካለመማራቸው ፡ የተነሣ ፡ ነውና ። ያልተማረ ፡ ሰውኹሉ ፡ የራሱን ፡ እንጂ ፡ ያገሩንና ፡ የመንግሥቱን ፡ ጥቅም ሊያስብ ፡ አይችልም ። ስለዚህም ፡ በገንዘብ ፡ ይታለላል ፤ ቢኮረፍም ፡ ይሸፍታል ፤ ስለመንግሥቱም ፡ ልማት ፡ መከራን ፡ ችሎ ፡ ተዋርዶ ፡ ከሚኖር ፡ ብዙ ፡ ሰውን ፡ ፈጅቶ ፡ አገርንም ፡ አጥፍቶ ፡ ቢሞት ፡ ወይም ፡ ቢታሰር ፡ ስም ፡ ይመስለዋል ። ስለዚህ ፡ የሹሞቹ ፡ ቸልታ ፡ ፈጽሞ ፡ ይገባል ።

ፈጽሞ ፡ የማይገባስ ፡ የእቴጌ ፡ ጣይቱ ፡ ነገር ፡ ነው ። እኒያ ፡ ክብርት ፡ ሴት ፡ አገራቸውንና ፡ ሕዝባቸውን

ሲወዱ ፡ እንደነበሩ ፡ ማን ፡ ይጠረጥራል? ለኢትዮጵያም ፡
መንግሥት ፡ ብዙ ፡ እንዳገለገሉ ፡ ማን ፡ አሌ ፡ ይላል ፤ ባ
ጤ ፡ ምኒልክ ፡ ጊዜ ፡ አገራችን ፡ የረጋች ፡ ሰሜነኞችና ፡ በ
ጌምድሮች ፡ እንደሚሉት ፡ በጣይቱ ፡ ብጡል ፡ ብርታት ፡ ነ
ው ። እውነታቸውም ፡ ነው ፤ ምክንያቱ ፡ እነሱ ፡ ከሚፈክሩ
ት ፡ ሌላ ፡ ኾነ ፡ እንጂ ። እቴጌ ፡ ጣይቱ ፡ የሸዋን ፡ ቤተመ
ንግሥት ፡ እልፍኝ ፡ ባይዙ ፡ የሸዋ ፡ ወንድሞቻችን ፡ እናጠ
ቃለን ፡ ሲሉ ፡ ባገራችን ፡ ላይ ፡ ሰላም ፡ አይሰፍንም ፡ ነበር ። በ
ሽዎች ፡ አሳብ ፡ ከድሮ ፡ ዘመን ፡ ዠምሮ ፡ እስከ ፡ ዛሬ ፡ ድ
ረስ ፡ ጎንደሬ ፡ ወይም ፡ ትግሬ ፡ ማለትና ፡ ክፉ ፡ ሰው ፡ ማ
ለት ፡ ትርጉሙ ፡ አንድ ፡ ነው ፤ ለክፉ ፡ ሕዝብ ፡ በሚገባ
ውም ፡ በባርነት ፡ አገዛዝ ፡ ሊገዙዋቸው ፡ ባልጠሉም ፡ ነበር ።
እቴጌ ፡ ጣይቱ ፡ ግን ፡ ለሰሜን ፡ ወገን ፡ ኹሉ ፡ ጋሻ ፡ ኹነ
ው ፡ አገድዋቸው ። እውነት ፡ ነው ፤ እስከ ፡ ዛሬ ፡ ድረስ ፡
ትልቅ ፡ የኾነ ፡ የቤተመንግሥት ፡ ሹመት ፡ ኹሉ ፡ ይልቁን
ም ፡ የምኒስትርነት ፡ ሥራ ፡ በሽዎች ፡ እጅ ፡ ብቻ ፡ ነው ።
የትግሬ ፡ የሰሜን ፡ የበጌምድሮ ፡ የላስታ ፡ የጎጃም ፡ ልጅ
የኾነም ፡ ኹሉ ፡ እንደውጭ ፡ ሰው ፡ እየተቈጠረ ፡ ከትልቅ
የመንግሥት ፡ ምክር ፡ አይገባም ። ትምርት ፡ ስለሌለው ፡ ግ
ን ፡ የሰሜን ፡ ሰው ፡ የዚህን ፡ ነገር ፡ ውርደት ፡ ገና ፡ አያስ
ተውልም ። በዚህ ፡ ምክንያት ፡ በሌላ ፡ ነገር ፡ ስላልተዋረደ
ለጥ ፡ ተብሎ ፡ ተገዛ ። የእቴጌ ፡ ጣይቱም ፡ አገልግሎት ፡
ይህ ፡ ብቻ ፡ አይደለም ፤ ነገር ፡ ግን ፡ ስንቱን ፡ ብለን ፡ እን
ቀጠረው ። ስለዚህ ፡ የኢትዮጵያ ፡ መንግሥትና ፡ ሕዝብ
በመሬት ፡ ላይ ፡ እስታለ ፡ ድረስ ፡ የጣይቱ ፡ ብጡል ፡ ስም
አይረሳም ። ስለዚህ ፡ የበኋላው ፡ ስሕተታቸው ፡ ያሳዝናል ። የ
ዳግማዊ ፡ ምኒልክን ፡ ፈቃድ ፡ ወራሻቸው ፡ የወሎው ፡ ባላ
ባት ፡ የልጃቸው ፡ የወይዘሮ ፡ ሸዋረገድ ፡ ልጅ ፡ ኢያሱ ፡

ሚካኤል ፡ ይኹን ፡ የሚለውን ፡ አላስፈጽምም ፡ ብለው ፡ ተነሥተው ፡ ነበሩና ። ስለዚህም ፡ ብዙዎች ፡ መኪንንት ፡ መገመሪያ ፡ በጀርመኑ ፡ ዶክቶር ፡ ጽንትግራፍና ፡ ባስተርንሚው ፡ በኃላ ፡ ግን ፡ በደጃች ፡ ገብረሥላሴና ፡ በነጋድራስ ኅይለጊዮርጊስ ፡ ተመክረው ፡ ተነሡባቸው ፤ ከቤተመንግሥት ፡ ጉዳይም ፡ እንዲከለከሉም ፡ የግድ ፡ አልዋቸው ። የሚጠረጠሩ ፡ ዘመዶቻቸውም ፡ ኹሉ ፡ ታሰሩ ። ይህም ፡ ኹሉ ፡ ሲኾን ፡ የወንድማቸው ፡ ልጅ ፡ ደጃች ፡ አመዴ ፡ ሲያዙ ፡ በቀር ፡ ደም ፡ አልፈሰሰም ። ይህም ፡ አንድ ፡ ደስ ፡ የሚያሰኝ ፡ ነገር ፡ ነው ። ዐጤ ፡ ምኔክክ ፡ ሲደክሙ ፡ በኢትዮጵያ ፡ ብዙ ፡ ደም ፡ ይፈሳል ፡ ተብሎ ፡ በጠላቶቻችን ፡ ተሰፋ ፡ ሲደረግ ፡ ኑሮዋልና ። እውነትም ፡ የሸዋ ፡ መኪንንት ፡ መሰማማት ፡ በማጣታቸው ፡ የመንግሥታችን ፡ ጠላቶች ፡ ተስፋ ፡ ሊፈጸም ፡ ጥቂት ፡ ቀርቶ ፡ ነበረ ። እግዚአብሔር ፡ ግን ፡ ዘወትር ፡ ቸርነቱ ፡ ዛሬም ፡ ብርቱ ፡ ጋሻ ፡ ኹኖ ፡ መንግሥታችንን ፡ ከጥፋት ፡ አዳነ ።

፫

የኛ ፡ የኢትዮጵያዊያን ፡ ያለፈው ፡ ታሪክ ፡ እጅግ ያሳገናል ። ከብዙ ፡ መቶ ፡ ዓመታት ፡ በፊት ፡ ገናምሮ ፡ እስካኹን ፡ ድረስፍጹም ፡ የኾነ ፡ ሰላም ፡ አግኝተን ፡ አናውቅምና ። የተወደደች ፡ አገራችን ፡ ዘወትር ፡ በጠላቶች ፡ ተከባስትኖር ፡ ነበረች ፤ ትኖራላችም ። ነገር ፡ ግን ፡ በእግዚአብሔር ፡ ቸርነት ፡ የውጭ ፡ ጠላት ፡ ከዚህ ፡ በፊት ፡ አላዋረደንም ። አንድነትም ፡ ስንኾን ፡ ምንም ፡ የሚደፍረን ፡ እንደሌለ ፡ ታሪክ ፡ ይመሰክራል ። ዘወትርም ፡ በስምምና ፡ በፍቅር

አድረጎን ፡ ብንኾን ፡ እስከዛሬ ፡ ድረስ ፡ ብዙውን ፡ ትልልቅ ነገር ፡ መፈጸም ፡ እንችል ፡ እንደነበር ፡ ጥርጥር ፡ የለውም ። እግዚአብሔር ፡ ብዙ ፡ በረከት ፡ ሰጥቶናልና ። ትምርትን ፡ በቶሎ ፡ መቀበል ፡ የሚችል ፡ ልቦናና ፡ የጦረኛን ፡ ባሕሪ ፡ ማለፍያና ፡ ሀብታም ፡ አገርንም ። ካለመስማማታችን ፡ የተነሣ ፡ ግን ፡ ሌሎች ፡ ሕዝቦች ፡ በአእምሮና ፡ በጥበብ ፡ እየበረቱ ፡ ሲኹዱ ፡ እኛ ፡ ወደኋላ ፡ ቀረን ፤ እንደአረመኖች ፡ እስኪቆጥሩን ፡ ድረስ ። የዱሮውም ፡ ያኹኑም ፡ ኑሮዎችን እጅግ ፡ ያሳዝናል ። በመላው ፡ ዓለም ፡ ላይ ፡ ሰላም ፡ ሲሰፋ አእምሮም ፡ ስትበራ ፡ እኛ ፡ በጨለማ ፡ እንኖራለን ፤ እርስ በርሳችን ፡ መጠራጠርንም ፡ አልተውንም ፤ ሕዝቦቹም ፡ ኹሉ ፡ እርስ በርሳቸው ፡ በፍቅር ፡ ተቃቅፈው ፡ ስለልማታቸው ፡ ባንድነት ፡ ኹኑው ፡ ሲደክሙ ፡ እኛ ፡ አንድ ፡ ዘርና ፡ ወንድማማች ፡ መኾናችንን ፡ አልተገለጸልንም ። እርስ በርሳችን ፡ መፋጀትም ፡ እስከዛሬ ፡ ድረስ ፡ ጀግንነት ፡ ይመስለናል ። ስለዚህም ፡ እግዚአብሔር ፡ ለብርታት ፡ የሚኾነውን ፡ ሰጥወታ ፡ ሰጥቶን ፡ ሳለ ፡ ባለቤቶቹ ፡ ሰነፍነ ። ሌሎቹም ፡ ነገሥታት ፡ እንደሰነፍች ፡ ይቆጥሩናል ፤ ይንቁናልም ።

የሰውም ፡ ክብረቱ ፡ ሥራና ፡ አእምሮ ፡ መኾኑን ገና ፡ አላወቅንም ። ስለዚህ ፡ መጽሐፍ ፡ የሚያውቀውን ፡ ወንድማማችንን ፡ አስማተኛ ፡ ደብተራ ፤ የጅ ፡ ሥራ ፡ የሚያውቀውንም ፡ ቡዳ ፡ ፋቂም ፡ ሸማኔም ፡ እያልን ፡ እናዋርደዋለን ። መንግሥታችንም ፡ አንድ ፡ ጥበብ ፡ ከሚያውቀው ፡ ዜጋው ፡ ይልቅ ፡ ያነን ፡ የማያውቀውን ፡ ያከብራል ። አኹን ፡ በቅርብም ፡ ጽሕፈት ፡ የማያውቀው ፡ መሀይምን ፡ ኹሉ ፡ ባዋጅ ፡ ሹመት ፡ ያልተከለከለ ፡ እንደኾነ ፡ መንግሥታችን ፡ ከቶ ፡ አይቀናም ። ባገራችን ፡ እስከዛሬ ፡ ድረስ ፡ ሠርተው ፡ ደክመው ፡ መብላት ፡ ነውር ፡ ነው ። ለጭዋ ፡ ልጅም

አይገባም ፡ ይባላል ። ወታደር ፡ ተብሎ ፡ አሮጌ ፡ ጠመንጃን
 ም ፡ ተሸክመው ፡ አንድን ፡ ሹም ፡ እንደውሻ ፡ እየተከተሉ
 ከመዋልም ፡ በቀር ፡ ሌላ ፡ ክብረት ፡ አናውቅም ። ያገራችን
 ም ፡ ሰው ፡ ሹሉ ፡ ወታደር ፡ ነኝ ፡ ባይ ፡ ነው ። አንካላውም ፡
 ዕወሩም ፡ ቆማጣውም ፡ በምርኩዝ ፡ የሚኼደው ፡ ሸማግሌ
 ውም ፡ አፍንጫውንም ፡ ያልጠረገ ፡ ልጅም ፡ ወታደር ፡ ነኝ
 ይላል ። ሌላስ ፡ ይቅርና ፡ ብዙ ፡ ሰው ፡ በወታደር ፡ ስም ፡ ይ
 ጠራል ፤ ባደባባይም ፡ ሥራ ፡ ፈትቶ ፡ ሲክበሰበስ ፡ ይውላል ፤
 መከረኛው ፡ ባላገር ፡ በደከመበትም ፡ እኻል ፡ ይመገባል ።
 አእምሮ ፡ ባላቸው ፡ ነገሥታት ፡ ሹሉ ፡ ሥራት ፡ ወታደር ፡
 ማለት ፡ በባላገሩና ፡ በገባሩ ፡ ላይ ፡ ክፋት ፡ እንዳይመጣ ፡
 የሚጠብቅ ፡ ማለት ፡ ነው ። ባገራችን ፡ ግን ፡ የባላገር ፡ ደ
 መኛ ፡ ብለን ፡ ብንተረጉመው ፡ ልክ ፡ ነው ። በዚህ ፡ ምክ
 ንያት ፡ ማለፍያዬቱ ፡ መሬታችን ፡ የሚያርሳት ፡ አጥታ ፡ ጠ
 ፍ ፡ ሹናለች ፤ ስለዚህም ፡ ደኸየኑ ። ባደባባይ ፡ ሥራ ፡ ፈት
 ተው ፡ ከሚኖሩቱ ፡ ሰዎች ፡ ግን ፡ ብዙዎች ፡ አርሰው ፡ ሊበ
 ሉ ፡ ባልጠሉም ፡ ነበር ፤ የሚወድቅባቸውን ፡ ዕዳ ፡ እየፈሩ
 ነው ፡ እንጂ ። መሬትን ፡ ቆፍሮ ፡ ሊበላ ፡ የሚሻ ፡ ሰው ፡ ባ
 ገራችን ፡ መከራው ፡ ብዙ ፡ ነው ። ገና ፡ ማረሻውን ፡ በመ
 ሬት ፡ ላይተክል ፡ ግብር ፡ አምጣ ፡ የሚለው ፡ ሹም ፡ ይመ
 ጣል ። ሲደክም ፡ ውሎም ፡ ወደቤቱ ፡ ሲመለስ ፡ ምሽቱን ፡
 ወታደሮች ፡ ጋግሪ ፡ ወጥ ፡ ሥሪ ፡ እያሉ ፡ ሲያዳፍዋት ፡ ያ
 ገኛታል ። ገዥዎቹም ፡ ባዘዙት ፡ ቍጥር ፡ የቤቱን ፡ ጉዳይ
 ጥሎ ፡ ቤታቸውን ፡ እንደባሪያ ፡ ደመወዝ ፡ አልባ ፡ ሲሠራ
 ይውላል ። በያመቱም ፡ የሚከፍለውም ፡ ዕዳ ፡ አያውቅምና
 ሥጋት ፡ አይለየውም ። አእምሮ ፡ ባላቸው ፡ ሕዝቦች ፡ ዘን
 ድ ፡ ግን ፡ እርሻን ፡ የሚዝምር ፡ ሰው ፡ እስኪደረጅ ፡ ድረስ
 ሹሉት ፡ ወይም ፡ ሦስት ፡ ዓመት ፡ ምሉ ፡ በግብር ፡ አይነካ

ም ። ከዚህም ፡ በኋላ ፡ በያመቱ ፡ የሚከፍለው ፡ ግብር ፡ በ
 ሥራት ፡ የተለየ ፡ ነው ፤ ስለዚህም ፡ አይከብደውም ። ወታ
 ደርና ፡ ሹምም ፡ ወደቤቱ ፡ ደጃፍ ፡ አይደርስም ። ያ ፡ ለመ
 ንግሥቱ ፡ በያመቱ ፡ ሊከፍለው ፡ ከተደነገገውም ፡ ግብር ፡
 በቀር ፡ ደክሞ ፡ የሚያገኘው ፡ ነገር ፡ ኹሉ ፡ ገንዘቡ ፡ እንደ
 ኾነ ፡ ያውቃልና ፡ ተግቶ ፡ ይሠራል ። ተግቶም ፡ የሚሠራ
 ሰው ፡ ኹሉ ፡ ካልተቀማ ፡ በቀር ፡ ሀብታም ፡ ይኾናል ። ሕዝ
 ቡም ፡ ሀብታም ፡ የኾነ ፡ መንግሥት ፡ ብርቱ ፡ ነው ። ሕዝ
 ቡ ፡ የደኸየ ፡ እንደኾነ ፡ ግን ፡ ደካማ ። እኛ ፡ ግን ፡ ሥርዐ
 ት ፡ የለንም ፤ ስለዚህም ፡ ሰነፍነ ። በመሬታችን ፡ ውስጥ ፡
 የተሸሸገውም ፡ ሀብት ፡ ፈላጊ ፡ አጣ ፤ ስለዚህም ፡ ደኸየን ።
 ጥጥን ፡ የሚያፈራና ፡ በግን ፡ ለማርባት ፡ የሚኾነ
 ው ፡ መሬታችን ፡ ሥራ ፡ ሲፈታ ፡ ከውጭ ፡ አገር ፡ የመጣ
 ውን ፡ የማይረባውን ፡ ጨርቅ ፡ እንለብሳለን ። ከመሬታችን
 ም ፡ ውስጥ ፡ ብረትና ፡ ከሰል ፡ ሲገኝ ፡ መሣሪያችንን ፡ ኹ
 ሉ ፡ ከባሕር ፡ ማዶ ፡ እናስመጣለን ። ሌላስ ፡ ይቅርና ፡ አን
 ድ ፡ ብልህ ፡ የትግሬ ፡ ሰው ፡ እንዳለው ፡ መርፌንም ፡ ቢኾ
 ን ፡ ሠርተን ፡ አንችልም ። የሀብታምም ፡ መሬት ፡ ጌቶች ፡
 ሳለን ፡ እንራባለን ። ይህም ፡ ድክነትና ፡ ችግር ፡ የሰንፍናች
 ን ፡ ፍሬ ፡ ነው ።

በፊትክ ፡ ወዝ ፡ እንጀራ ፡ ትበላለኽ ፤ ወደተፈጠር
 ኸባት ፡ ምድር ፡ እስክትመለስ ፡ ድረስ(ዘፍጥረት ፡ ፫ ፡ ፲፱) ።
 እግዚአብሔር ፡ ምድርን ፡ ፈጠረ ። ለሠራተኛው ፡ ለብልህ
 ሰውም ፡ በረከት ፡ ለሰነፍም ፡ አይደል ። ስለዚህም ፡ እነዚያ
 ሥራንና ፡ ትምርትን ፡ የሚወዱ ፡ ሕዝቦች ፡ ውለው ፡ አድረ
 ው ፡ በሰነፎቹ ፡ ሕዝቦች ፡ ላይ ፡ እንዲገተዩ ፡ የማይነቀነቅ
 ዘላለማዊ ፡ ሥርዐት ፡ ነው ።

ምነው ፡ የኢትዮጵያ ፡ ሕዝብ ፡ ከንቅልፍክ ፡ መ
ች ፡ ትነሣለክ? በዓለም ፡ ላይ ፡ የሚደረገውን ፡ ነገር ፡ ለማየ
ትስ ፡ ዐይንክን ፡ መች ፡ ትከፍታለክ?

ከላይ ፡ እንዳልነው ፡ እግዚአብሔር ፡ አምና ፡ መን
ግሥታችንን ፡ አዳነልን ። ስለኾነ ፡ ይገባናል ፡ እናውቅ ፡ ዘን
ድ ፡ መንግሥት ፡ ያለው ፡ ሕዝብ ፡ ነው ፡ መባል ፡ ብቻ ፡
ጥቅምና ፡ ክብረት ፡ እንዳይኾን ። እጀጠባብና ፡ ሱሪ ፡ አልባ
ካባ ፡ ላንቃ ፡ ያልለበሰ ፡ ሰው ፡ መከፋፈልን ፡ እንደማይኾን ።
ባለመንግሥት ፡ ከኾኑ ፡ ዘንድ ፡ እውነተኛ ፡ አእምሮ ፡ ያለ
ው ፡ ባለመንግሥት ፡ መኾን ፡ ያስፈልጋል ።

በዙሪያችን ፡ ያሉትን ፡ አገሮች ፡ ብንመለከት ፡ አ
እምሮ ፡ ያላቸው ፡ ሕዝቦች ፡ በብዙ ፡ ትጋት ፡ ሲያለምዋቸ
ው ፡ እናያለን ። ይልቁንም ፡ በደርቡሾች ፡ ጠፍቶ ፡ የነበረ
ውን ፡ የሱዳንን ፡ መሬት ፡ ብናይ ፡ እንግሊዞችን ፡ የሚመስ
ል ፡ የአእምሮ ፡ ሕዝብ ፡ ሲገዛው ፡ ምድረበዳም ፡ ቢኾን ፡ የ
ደስታ ፡ ገነት ፡ እንዲኾን ፡ ይመሰክርልናል ። በዙሪያችን ፡
ቅኞችን ፡ ኮሎንዮች ፡ ይዘው ፡ ያሉ ፡ ሕዝቦችም ፡ ያእምሮ
ዋቸው ፡ ኅይል ፡ እንቅፋትን ፡ ኹሉ ፡ እያሸነፈ ፡ ወደፊት ፡ ይ
ገፋል ። መሬት ፡ ጠቦታልና ። አእምሮም ፡ በአእምሮ ፡ ካል
ኾነ ፡ በቀር ፡ በሌላ ፡ አትታገድም ። ስለዚህ ፡ ወዮለት! በድን
ቁርናው ፡ ለሚቀመጥ ፡ ሕዝብ ፡ ውሎ ፡ አድሮ ፡ ይደመሰሳ
ልና ። እኛ ፡ ኢትዮጵያዊያን ፡ ከፈረንጆች ፡ ጋራ ፡ ከተዋወ
ቅነ ፡ ብዙ ፡ ጊዜ ፡ አልፈዋል ። ነገር ፡ ግን ፡ እስከኹን ፡ ድ
ረስ ፡ አንዳች ፡ አልተማርነም ። ስለዚህም ፡ መንግሥታችን
እንዳትጠፋ ፡ ያስሰጋል ። የኢትዮጵያችን ፡ ሰው ፡ ግን ፡ ይህ
ነን ፡ ቢነግሩት ፡ እንዲል ፡ ሲል ፡ ይመልሳል ። እግዚአብሔ
ር ፡ አገራችንን ፡ አሳልፎ ፡ ለባዕድ ፡ አይሰጣትም ። የመንግ
ሥታችንም ፡ መኪንንት ፡ ይህንን ፡ እያሉ ፡ በስንፍና ፡ ይኖራ

ሉ ፤ እውነትም ፡ ቸሩ ፡ እግዚአብሔር ፡ የመንግሥታችን ፡ አርነት ፡ እንዳትጠፋ ፡ ብዙ ፡ ጊዜ ፡ ክለክለ ። እኛ ፡ ግን ፡ እስከዛሬ ፡ ድረስ ፡ ለቸርነቱ ፡ የተገባን ፡ ሕዝብ ፡ መኾናችንን አላላየንም ። በዚህ ፡ ምክንያት ፡ ውሎ ፡ አድሮ ፡ እንዳይፈር ድብን ፡ እንጠንቀቀቅ ፤ እንትጋም ። መንግሥታችንም ፡ እንደትቀና ፡ የሚከተሉቱ ፡ ዐሥር ፡ ነገሮች ፡ በቶሎ ፡ በፈጸሙ ፡ ማለፊያ ፡ ነበር ።

መዠመሪያ ፡ ለመንግሥት ፡ የሚኾን ፡ ገንዘብና ለንጉሡ ፡ የሚኾነው ፡ ገንዘብ ፡ በሥርዐት ፡ ይለይ ። ሹም ችም ፡ ይደሩ ። ካገር ፡ በሚወጣውም ፡ ምግብ ፡ ለመንግሥት ፡ ይግባ ። የጦርም ፡ ሰራዊት ፡ ኹሉ ፡ የንጉሥ ፡ ይኹን ። ያገር ፡ ምስለኔና ፡ የጦር ፡ አለቃ ፡ በያገሩ ፡ ይለይ ። መዠመሪያው ፡ ባላገሮቹን ፡ የሚያዝ ፡ ኹለተኛው ፡ ግን ፡ ወታደሮቹን ።

የንጉሡና ፡ የመንግሥት ፡ ገንዘብ ፡ የተባለውም ትርጉሙ ፡ እንዴህ ፡ ነው ። የንጉሥ ፡ ገንዘብ ፡ ማለት ፡ ያለግብርና ፡ ለሌላ ፡ የንጉሡ ፡ ቤት ፡ ጉዳይ ፡ የሚያስፈልግ ገንዘብ ፡ ነው ። የመንግሥት ፡ ገንዘብ ፡ ማለት ፡ ግን ፡ ያ ፡ ለሰራዊት ፡ ደሞዝ ፡ ለመንገዶችና ፡ ለትምርት ፡ ቤቶች ፡ ማስሠሪያ ፡ የጦር ፡ መሣሪያዎችም ፡ መግዣ ፡ ለሌላ ፡ እንዴህ ፡ የመሰለውም ፡ የውጭ ፡ ጉዳይ ፡ የሚኾነው ፡ ገንዘብ ፡ ነው ።

ኹለተኛ ፡ ሕዝቡ ፡ ለመንግሥት ፡ የሚከፍለው ፡ ግብር ፡ እንደየሀብቱ ፡ መጠን ፡ ቀሩጥ ፡ ኾኖ ፡ ይታወቅለት ። የሕዝቡም ፡ ቀሩጥ ፡ በመዝገብ ፡ ይግባ ። እንዴህም በየዓመት ፡ የሚወለደውና ፡ የሚሞተውም ፡ የሚጋባውና ፡ የሚፋታውም ፡ በመዝገብ ፡ ይታወቅ ።

ሦስተኛ ፣ ሕዝቡም ፡ የሚከፍለው ፡ ግብር ፣ በብር ፣ እንጂ ፣ በእኸል ፣ በፍራዳም ፣ አይኹን ። የመንግሥት ሥራ ፣ ኹሉም ፣ በባላገር ፣ አይሠራ ፣ በባለደመወዝ ፣ እንጂ ። ባላገሩም ፣ የሚከፍለው ፡ ግብር ፣ በመላው ፣ አገር ፣ ትክክል ፣ አይኹን ፤ ያውራጃው ፣ ሀብት ፣ እየታየ ፣ እንጂ ። አኹን ፣ በጌምድር ፣ ስሜን ፣ ላስታ ፣ ጎጃም ፣ የጁ ፣ ወሎ ብዙ ፣ ብር ፣ አይገኝበትም ፤ ስለዚህ ፣ እንደሀብታዎቹ ፣ ሽዋና ፣ ትግሬ ፣ ሊገብሩ ፣ አይቻላቸውም ።

አራተኛ ፣ ያማርኛ ፣ ቋንቋ ፣ ገና ፣ ሰዋሰው ፣ አልተበጀለትም ። ስለዚህ ፣ መንግሥታችን ፣ ከያገሩ ፣ ሰዋሰው የሚያውቁትን ፣ ሊቃውንት ፣ ሰብስቦ ፣ ያማርኛን ፣ ቋንቋ ፣ ሰዋሰው ፣ ቢያስወጣ ፣ ደግነው ። በያገሩ ፣ አውራ ፣ ከተማ እንደኤሮጳ ፣ ሥርዐት ፣ ያበሻን ፣ ፊደልና ፣ ያማርኛን ፣ ቋንቋ ፣ ማስተማሪያ ፣ ቤቶች ፣ ይከፈቱ ። ባዲስአበባ ፣ በሐረር ጌ ፣ በጎንደር ፣ በአኸሰም ፣ ግን ፣ አውራ ፣ የትምርት ፣ ቤቶች ፣ በንዲህ ፣ ያለ ፣ ሥርዐት ፣ ይቁሙ ። በያንዳንዱ ፣ የትምርት ፣ ቤት ፣ አራት ፣ የኤሮጳ ፣ መምህራንና ፣ ዐምስት ፣ ያበሻ ፣ መምህራን ፣ ይሹሙበት ። የያንዳንዱ ፣ የኤሮጳ ፣ መምህርም ፣ ሥራ ፣ ይህ ፣ ይኹን ፤ አንዱ ፣ የቁጥርና ፣ የሒሳብ አስተማሪ ፣ ኹለተኛው ፣ የዓለም ፣ ታሪክና ፣ ጆግራፊያ ፣ አስተማሪ ፣ ሦስተኛው ፣ የንግሊዝ ፣ ቋንቋ ፣ አስተማሪ ፣ አራተኛው ፣ የፈረንሳይ ፣ ቋንቋ ፣ አስተማሪ ። በአኸሱም ፣ ግን በእንግሊዝ ፣ ቋንቋ ፣ መምህር ፣ ፈንታ ፣ የኢጣልያ ፣ ቋንቋ አስተማሪ ፣ ቢሾም ፣ ይሻላል ። ያበሾቹ ፣ መምህራን ፣ ሥራ ግን ፣ ይህ ፣ ይኹን ፤ አንዱ ፣ የወንጌል ፣ አስተማሪ ፣ ኹለተኛው ፣ ያማርኛን ፣ ቋንቋ ፣ አገባብ ፣ አስተማሪ ፣ ሦስተኛው የመንግሥታችንን ፣ ታሪክ ፣ አስተማሪ ፣ አራተኛው ፣ የፍትሐንገሥት ፣ አስተማሪ ።

ስላራቱም ፡ አውራ ፡ የትምርት ፡ ቤቶች ፡ የሚያስ
 ፈልጉን ፡ መምህራን ፡ ዐሥራስድስት ፡ የኤሮጳ ፡ ሰዎችና ፡
 ኻያ ፡ አበሾች ፡ ናቸው ። አንድ ፡ ደልዳላ ፡ የኤሮጳ ፡ መም
 ሀርም ፡ በጀሽኽ ፡ ብር ፡ ላመት ፡ ይገኛል ። ያበሻውም ፡ አን
 ድ ፡ አስተማሪ ፡ ፎመቶ ፡ ብር ፡ ባመት ፡ ቢያገኝ ፡ ይበቃዋ
 ል ። ስለዚህ ፡ ለመምህራን ፡ የሚኾነው ፡ ደሞዝ ፡ በየዓመ
 ቱ ፡ ሙሉ ፡ ብር ፡ ነው ። ለትምርት ፡ ቤቶችም ፡ ሌላ ፡ ጉ
 ዳይ ፡ ኹሉ ፡ የሙሉ ፡ ብር ፡ ይበቃል ። ስለዚህ ፡ ላውራጃ
 ዎቹ ፡ የትምርት ፡ ቤቶች ፡ የሚያስፈልገው ፡ ከላራ ፡ የጀሽህ
 ብር ፡ በየዓመት ፡ ብቻ ፡ ነው ። ፊደልን ፡ ያላጠና ፡ ልጅም
 በአውሮፔ ፡ የትምርት ፡ ቤቶች ፡ አይግባ ። የፊደል ፡ ማስተ
 ማሪያ ፡ ቤት ፡ ግን ፡ ያውራጆቹ ፡ ገገጦች ፡ እንዲያስባቸው
 መንግሥት ፡ የግድ ፡ ይበላቸው ።

ያገራችንም ፡ ሰው ፡ ፊደልን ፡ ለመማር ፡ ቢተጋ
 አገራችን ፡ ቶሎ ፡ በቀናች ። ፊደልንም ፡ መማር ፡ እጅግ ፡
 ቀላል ፡ ነገር ፡ ነው ። በሱዳን ፡ መሬት ፡ የሚኖር ፡ አንድ ፡
 ትጉህ ፡ የወሎ ፡ ልጅ ፡ ዕድሜው ፡ ሙሉ ፡ ዓመት ፡ እስኪኾን
 ድረስ ፡ ምንም ፡ አያውቅም ፡ ኑሮ ፡ አኹን ፡ ዐማርኛንና ፡ ዐ
 ረብኛን ፡ አጥርቶ ፡ ይጽፋል ። ብዙችም ፡ ያገራችን ፡ ሰዎች
 የዚያን ፡ ብልህ ፡ ዎሎፍ ፡ መንገድ ፡ ቢከተሉ ፡ አገራችን ፡
 በተጠቀመች ። ደግሞም ፡ የኤሮጳን ፡ ሠራተኞች ፡ አምጥተ
 ው ፡ ባዲስ ፡ አበባ ፡ በጎንደርም ፡ እንዲሁም ፡ በአክሱም ፡
 የጅ ፡ ሥራ ፡ ማስተማሪያ ፡ ቤቶች ፡ ቢበጁ ፡ ማለፊያ ፡ ነበር ።
 መንግሥትም ፡ ለንደዚህ ፡ ያሉ ፡ የትምርት ፡ ቤቶች ፡ ምን
 ም ፡ ብዙ ፡ ዋጋ ፡ ቢያጠፋ ፡ ግድ ፡ የለም ፡ ነበር ። ወደያ
 ው ፡ የሚያስፈልገውን ፡ ሥራ ፡ በነዚያ ፡ የትምርት ፡ ቤቶች
 ውስጥ ፡ ያሠራ ፡ ነበርና ። እንደዚህ ፡ ያለ ፡ ጠቃሚ ፡ የትም

ርት ፡ ቤት ፡ በካርቱም ፡ ከተማ ፡ ተበጅተዋልና ፡ መንግሥታችን ፡ ወደዚያ ፡ ተመልካች ፡ ይላክ ።

ዐምስተኛ ፣ ፍትሐነገሥታችን ፡ ከዛሬው ፡ ያደባባይ ፡ ሥርዐት ፡ ጋራ ፡ አይሰማም ። ስለዚህ ፡ መንግሥት ፡ የሥርዐት ፡ ዐዋቆችን ፡ ሰብስቦ ፡ ከኤሮጳ ፡ ሥርዐት ፡ ጋራ ፡ የተሰማማ ፡ ፍትሐነገሥት ፡ ያውጣ ። ይህም ፡ ሲደረግ ፡ የኤሮጳ ፡ ሥርዐትን ፡ የሚያውቅ ፡ አማካሪ ፡ ያስፈልጋል ። የተጻፈ ፡ ሥርዐት ፡ የሌለው ፡ መንግሥት ፡ ብዙ ፡ ዕድሜ ፡ የለውም ።

ስድስተኛ ፣ ያገራችን ፡ ሰራዊት ፡ ሥርዐት ፡ የለውም ፤ ስለዚህ ፡ የኤሮጳን ፡ መኪንንት ፡ አምጥተው ፡ ሰልፍን ፡ ቢማር ፡ ማለፊያ ፡ ነበር ። እንዴሁም ፡ የኤሮጳን ፡ መምህራን አምጥተው ፡ ባዲስ ፡ አበባ ፡ ላይ ፡ የጦር ፡ ትምርት ፡ ቤት ፡ ይበጅ ። ላገራችን ፡ የሚሰማማ ፡ ማለፊያ ፡ ዐይነት ፡ የጦር ትምርት ፡ ቤትም ፡ በካርቱም ፡ ከተማ ፡ ተበጅተዋል ። ስለዚህ መንግሥታችን ፡ ወደያ ፡ ተመልካች ፡ ይሰደድ ። የሰራዊትም ፡ ብዛት ፡ በልክ ፡ ይኸን ። ሰራዊት ፡ ቢበዛ ፡ መንግሥት ይደኸያል ፡ እንጂ ፡ አይበረታም ።

ሰባተኛ ፣ የዛሬው ፡ የመንግሥታችን ፡ ብር ፡ የተበላሸ ፡ ነው ። ሥርዐትና ፡ ውል ፡ የለውም ። ባንዱም ፡ አወራጃ ፡ በጨው ፡ በሌላው ፡ በጥይት ፡ ይሸረፋል ። ስለዚህ ፡ መንግሥት ፡ ለመላው ፡ ኢትዮጵያ ፡ የሚኾን ፡ የገንዘብ ፡ ሥርዐት ፡ በቶሎ ፡ ያላወጣ ፡ እንደኾነ ፡ ንግድ ፡ ሊለማ ፡ አይችልም ።

ስምንተኛ ፣ ላገራችን ፡ ነጋዴ ፡ ሥርዐት ፡ አስከወጣለት ፡ ድረስ ፡ መንግሥታችን ፡ አይቀናም ። በሩና ፡ ቀራጩ ፡ ብዙ ፡ ነው ። ከሦስት ፡ ዓመት ፡ በፊት ፡ አንድ ፡ ደፋር የግንደር ፡ ነጋዴ ፡ በመተማ ፡ ግመሎች ፡ እንደተወደዱ ፡

ሰምቶ ፡ ግመሎችን ፡ ሊገዛ ፡ ወረደ ። ገዝቶ ፡ ሲመላለስ ፡ ያገኘውንም ፡ እንዲህ ፡ ሲል ፡ አጫወተኝ ፤ ከጥልጣል ፡ መሬት ፡ ግመሎችን ፡ ይገፍ ፡ ተነሥቼ ፡ መተማ ፡ እስክገባ ፡ ድረስ ፡ ኻምስት ፡ በሮች ፡ ላይ ፡ ቀረጥ ፡ ከፈልኹ ። በየበሩም ፡ ጉቦ ፡ እስኪቀበሉ ፡ ድረስ ፡ በረኞቹ ፡ አናሳልፍም ፡ እያሉ ፡ መከራ ፡ ሲያበሉኝ ፡ ነበሩ ። መተማም ፡ ደርጌ ፡ ግመሎችን ፡ ብሸጥ ፡ ስላገኘኩት ፡ መከራ ፡ የሚክስ ፡ ጥቅም ፡ አላፈራኹም ። በዚህ ፡ ምክንያት ፡ ይህ ፡ ዐይነት ፡ ንግድ ፡ እነግዳለኹ ፡ ብዬ ፡ አይደግመኝም ። ያሰው ፡ እውነቱ ፡ ነው ። የግመሎቹም ፡ ንግድ ፡ ቢቀር ፡ የሚገቡዳ ፡ እርሱ ፡ ብቻ ፡ አይደለም ፤ ነገር ፡ ግን ፡ ከኹሉ ፡ ይልቅ ፡ ያገራችን ፡ መንግሥት ፡ ያገራችን ፡ ቀረጥ ፡ ሥርዐት ፡ ያለው ፡ ቢኾን ብዙ ፡ ግመሎች ፡ ሲሸጡ ፡ መንግሥት ፡ ገንዘብ ፡ ያገኝ ፡ ነበር ። ነጋዶቹም ፡ በሚያገኙት ፡ ትርፍ ፡ በሬና ፡ ላም ፡ ገዝተው ፡ ወይም ፡ በሌላ ፡ ዐይነት ፡ ሥራ ፡ አገርን ፡ ባለሙ ። ግመሎቹ ፡ አርጅተው ፡ እስኪሞቱ ፡ ድረስ ፡ የጥልጣልን ፡ ሜዳ ፡ ቢበሉ ፡ ግን ፡ መንግሥታችን ፡ የሚያገኘው ፡ ጥቅም ምንድር ፡ ነው ።

ባንድ ፡ መንግሥት ፡ ውስጥ ፡ ብዙ ፡ በር ፡ ሊበጅ አይገባም ። ለመንግሥት ፡ ትልቅ ፡ ጉዳት ፡ ነውና ። ምንው ወደሱዳን ፡ ወይም ፡ ወደሐማሴን ፡ ተመልካቾች ፡ ሰደን ፡ ሥርዐት ፡ አንማርምን ።

ዘጠነኛ ፣ ሕዝቡ ፡ ባንድ ፡ መንግሥት ፡ ውስጥ ፡ መኾኑን ፡ አጥብቆ ፡ እንዲታወቀው ፡ አገሩን ፡ የሚዘሩ ፡ ተቋጣጣሮች ፡ ይሹሙበት ። እነሱም ፡ ባገር ፡ ግዛት ፡ ከሚኒስትር ፡ በታች ፡ ይኹኑ ።

ዐሥረኛ ፣ የሃይማኖት ፡ አርነት ፡ ይታወጃል ። የሃይማኖት ፡ አርነት ፡ ጥቅም ፡ መኾኑን ፡ የማያውቅ ፡ ብዙ ፡ ሰ

ው ፡ ይኖራል ። ስለዚህ ፡ የሚከተለውን ፡ ብናስተውል ፡ ደግ
ነው ። ያገራችን ፡ ሰው ፡ የተዋህዶ ፡ ሃይማኖት ፡ ከኹሉ ፡ ሃ
ይማኖት ፡ ይበልጣል ፡ ብሎ ፡ ያምናል ። በልጦ ፡ ግን ፡ ምን
ረባን ፡ ማንስ ፡ ዐወቀው ፤ ያገራችን ፡ ካህናት ፡ መንግሥት
ጠበቃቸው ፡ ኾኖ ፡ ሌላ ፡ ሃይማኖት ፡ ሊገባ ፡ እንዳይፈቅድ
ዐውቀው ፡ ሃይማኖታቸውን ፡ ለሕዝቡ ፡ ሊገልጹለት ፡ አሳብ
የላቸውም ። ስለዚህ ፡ ሕዝቡ ፡ እንኳን ፡ ተዋህዶ ፡ ማለት ፡
ምንድር ፡ እንኾነ ፡ ሊለይ ፡ የክርስቲያን ፡ ሃይማኖትን ፡ አው
ራ ፡ መሠረት ፡ የወንጌልን ፡ ቃል ፡ አያውቅም ። ስለዚህ ፡
አጉል ፡ ቀረ ፤ የሃይማኖት ፡ አርነት ፡ እስኪታወጅ ፡ ድረስ
ም ፡ አንጉል ፡ ይቀራል ። ለዚህም ፡ ነገር ፡ ምስክር ፡ በሐማ
ሴን ፡ እናገኛለን ። በዱሮ ፡ ዘመን ፡ በዚያች ፡ አገር ፡ መሀ
ይምንስ ፡ ይቅርና ፡ ብዙ ፡ ቄሶች ፡ ሃይማኖታቸውን ፡ ሳያው
ቁ ፡ ይኖሩ ፡ ነበሩ ። ጳጳራትን ቶችና ፡ ካቶሊኮች ፡ ከመጡ
ወዲህ ፡ ግን ፡ ትልቁም ፡ ትንሹም ፡ ወንጌልን ፡ ቃል ፡ ዐው
ቆ ፡ በትርጉሙ ፡ ይከራከራል ። ካህናትም ፡ ባላምጣ ፡ በብዛ
ባቸው ፡ ያስተምሩ ፡ ዠመር ። በዚህ ፡ ምክንያት ፡ የሃይማኖ
ት ፡ አርነት ፡ በታወጀ ፡ ሃይማኖት ፡ ታወቃል ፡ እንጂ ፡ አይ
ጠፋም ።

ደግሞም ፡ ባገራችን ፡ አንድ ፡ የድንቁርና ፡ ነገር ፡
አለ ። ሃይማኖቱ ፡ ተዋህዶ ፡ ያልኾነ ፡ ሰው ፡ ኹሉ ፡ እንደርከ
ስ ፡ ይቆጠራል ። ይህም ፡ እጅግ ፡ ያሥቃል ። አእምሮ ፡ የሌ
ለው ፡ ሕዝብ ፡ ኹሉ ፡ የእግዚአብሔርን ፡ ቃል ፡ ሳያውቅ ፡
የእግዚአብሔር ፡ ጠበቃ ፡ ሊኾን ፡ ይወዳል ።

ሃይማኖት ፡ የልብ ፡ ነገር ፡ ነው ፤ ስለዚህ ፡ ሰማያ
ዊው ፡ ንጉሥ ፡ እንጂ ፡ የዚህ ፡ ዓለም ፡ ንጉሥ ፡ አይቈጣጠ
ረው ። ወንጌል ፡ የቁሳርን ፡ ለቁሳር ፡ ስጡ ፤ የእግዚአብሔ

ርንም ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ያለውም ፡ በዚህ ፡ ቢተረጎም ፡ ለ መንግሥታችን ፡ ሳይበጅ ፡ አይቀርም ።

እንሆ ፡ ይህ ፡ ኹሉ ፡ ባጤ ፡ ምኒልክ ፡ ታስቦ ፡ ኑሮ ይኾናል ፤ ነገር ፡ ግን ፡ አልተፈጸምም ። ስለዚህ ፡ በክቡር ፡ ወልዑል ፡ ወራሻቸው ፡ በልጅ ፡ እያሱ ፡ እንዲፈጸም ፡ ተስፋ እናድርግ ። ክቡር ፡ ወልዑል ፡ የመንግሥት ፡ ወራሽም ፡ ይገባቸዋል ፤ ያውቁ ፡ ዘንድ ፡ ትልቅ ፡ ውርድ ፡ በራሴ ፡ በላያቸው ፡ እንደተሸከሙ ። የዛሬው ፡ የኢትዮጵያ ፡ ንጉሥ ፡ ሥራ ፡ እንደዱሮዎቹ ፡ አይደለም ። የዚህ ፡ ዓለም ፡ ንግሥት በዱሮ ፡ ዘመን ፡ ድንቁርና ፡ ነበረች ። ዛሬ ፡ ግን ፡ የማትቻል ፡ ብርቱ ፡ ጠላት ፡ ተነሣችባት ፤ እርስዎም ፡ የኤሮጳ ፡ አእምሮ ፡ ትባላለች ። ለርስዎም ፡ ቤቱን ፡ የሚከፍት ፡ ክብረት ፡ ይጨምራል ፤ ቤቱን ፡ የሚዘጋባት ፡ ግን ፡ ይደመሰሳል ። ኢትዮጵያችን ፡ የኤሮጳን ፡ አእምሮ ፡ የተቀበለች ፡ እንደኾነ ግን ፡ የሚደፍራት ፡ ጠላት ፡ የለም ። ያልተቀበለች ፡ እንደኾነ ፡ ግን ፡ ትፈርሳለች ፤ ወደባርነትም ፡ ትገባለች ። በዚህ ምክንያት ፡ ክቡር ፡ ወልዑል ፡ ያጤ ፡ ምኒልክ ፡ ወራሽ ፡ የጃፓን ፡ መንግሥት ፡ እንዴት ፡ እንዳደረገ ፡ አስመርምረው መንገዱን ፡ እንዲከተሉት ፡ ተስፋ ፡ እናርግ ። በጌሮድሮች እንደሚሉት ፡ ባገራችን ፡ ርስት ፡ የተተከለ ፡ በዳግማዊ ፡ ኢያሱ ፡ ነው ። ስለዚህም ፡ በክብር ፡ ወልዑል ፡ ልጅ ፡ ኢያሱ ብርታት ፡ ደግሞ ፡ የኢትዮጵያው ፡ መሬት ፡ የኢትዮጵያዊ ያን ፡ ርስት ፡ እንዲኾን ፡ በብዙ ፡ እንመኛለን ።